

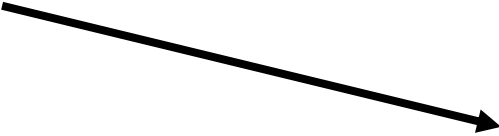

Általános daganattan II.

Benignus és malignus hámtumorok

Semmelweis Egyetem
II. Sz. Patológiai Intézet

Neoplasia fogalma

- Kóros szövetzaporulat
  - Genetikai és epigenetikai változásokon alapuló klonális proliferáció
-
- Fiziológias szabályozástól független ÉS kontrollálatlan **SEJTPROLIFERÁCIÓ**

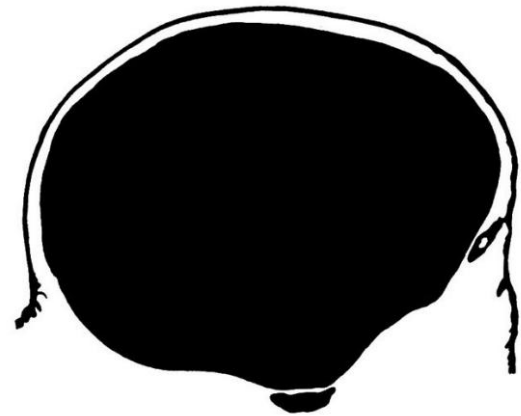
Daganatok csoportosítása biológiai viselkedés alapján

- Benignus : (-oma)
  - nem invazív, lokalizált
  - lokális sebészi rezekcióval kezelhető
  - általában: jól differenciált, kevés osztódó alak
- Malignus:
  - lokálisan invazív
  - metastasiszt képezhet és a beteg halálához vezethet
  - általában: gyors növekedés, kevésbé differenciált

Benignus és malignus daganatok általános makroszkópos jellemzői

- Benignus:

- Lassan növekvő
- Jól körülírt, szimmetrikus

- Malignus:

- Gyorsan növekvő
- Elmosódott szélű
- Asszimmetrikus

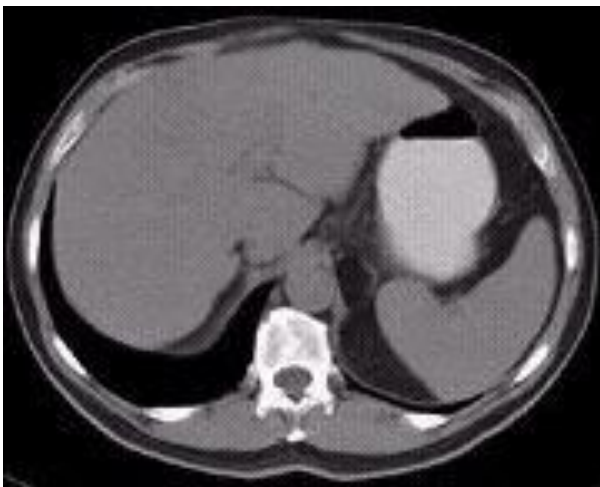

Benignus és malignus daganatok általános makroszkópos jellemzői

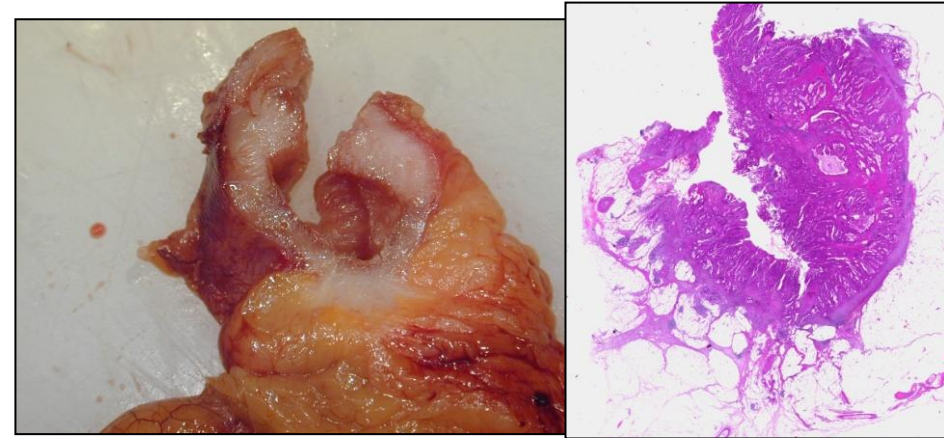
- Benignus:
- Nem invazív (expanzív növekedés)

- Nincs metasztázis

- Malignus:
- Invazív (infiltratív növekedés)

- Metasztázis

Benignus és malignus daganatok általános makroszkópos jellemzői

- **Benignus**

- = normálshoz hasonló sejtek
- nincs (vagy kevés) mitózis, nincs nekrozis, nincs infiltráció

- **Malignus**

- polimorfizmus, mag/citoplazma arány $\uparrow$, hiperkromázia, sejtmag alakja szabálytalan, prominens nucleoluszok
- atípusos mitózisok
- Nekrozis, infiltráció, metasztázis

Differenciáció (GRADE)

Mennyire hasonlítanak a daganatos sejtek a normál sejtekhez?

- Benignus = jól differenciált, NINCS GRADE
- Malignus
  - 3 vagy 4 lépcsős beosztás:
    - Jól differenciált = Grade 1
    - Közepesen differenciált = Grade 2
    - Alacsonyan differenciált = Grade 3
    - (differenciálatlan = anaplasztikus = Grade 4)
  - 2 lépcsős beosztás
    - Low grade
    - High grade

Betegség kiterjedése (STAGE)

- Benignus = NINCS STAGE

- Malignus

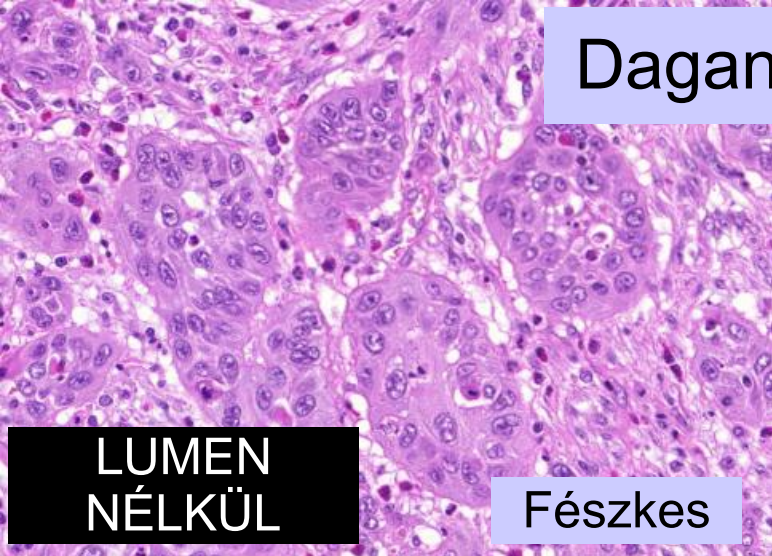
T= lokális kiterjedés/primer tumor mérete

N= regionális nyirokcsomók

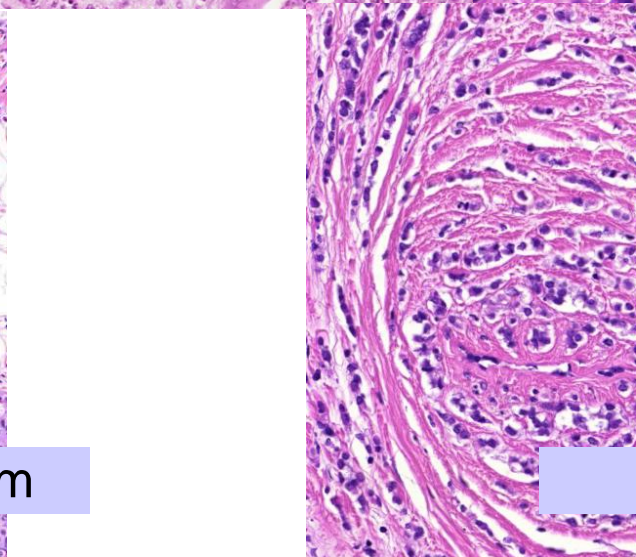
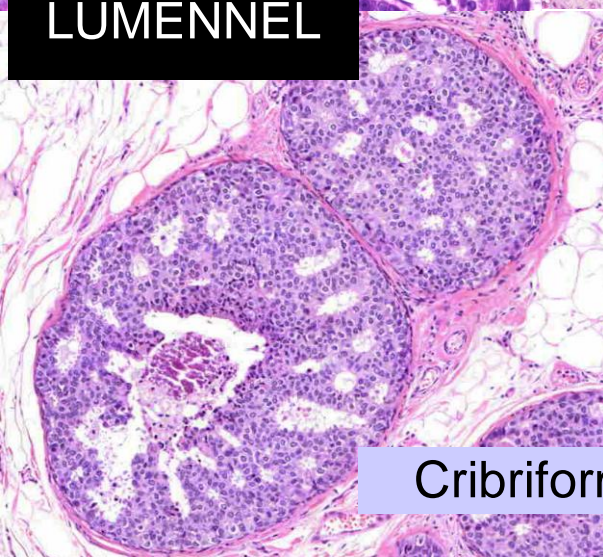
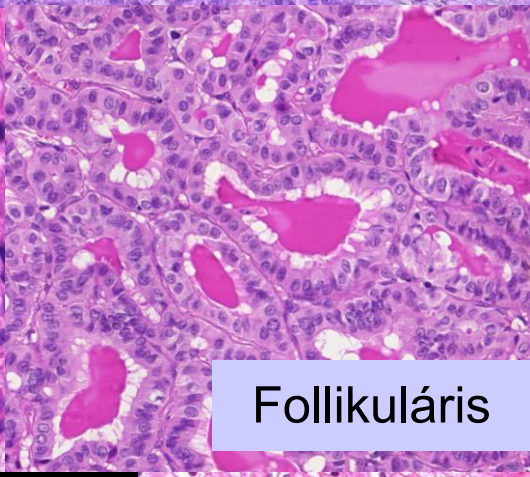
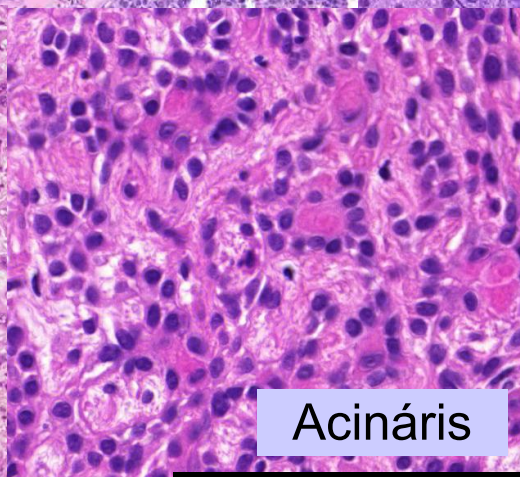
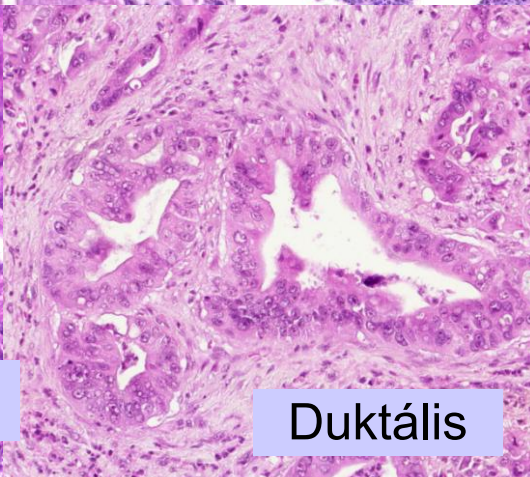
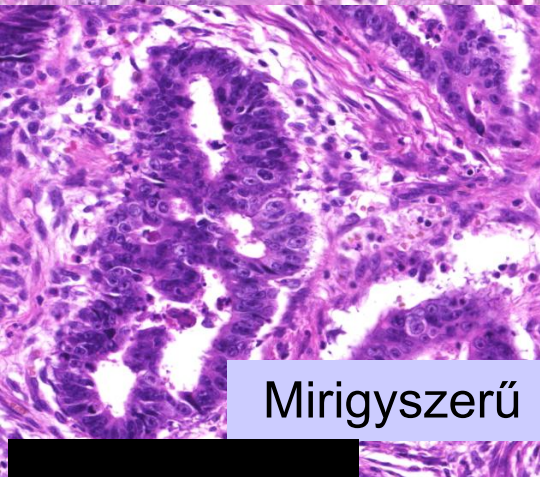
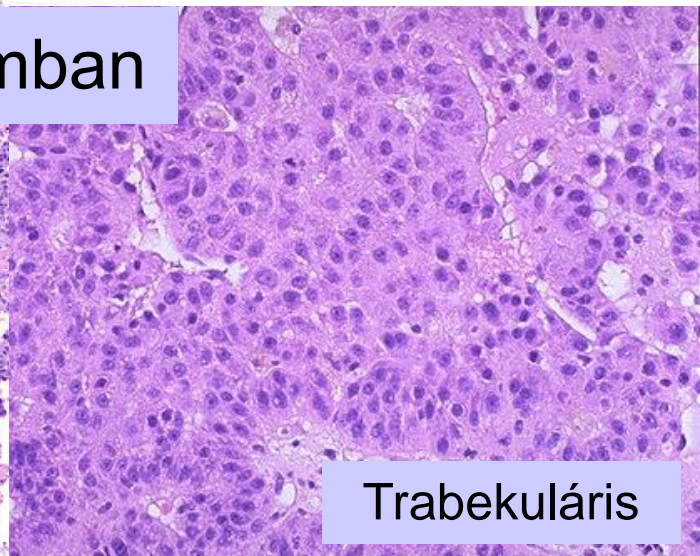
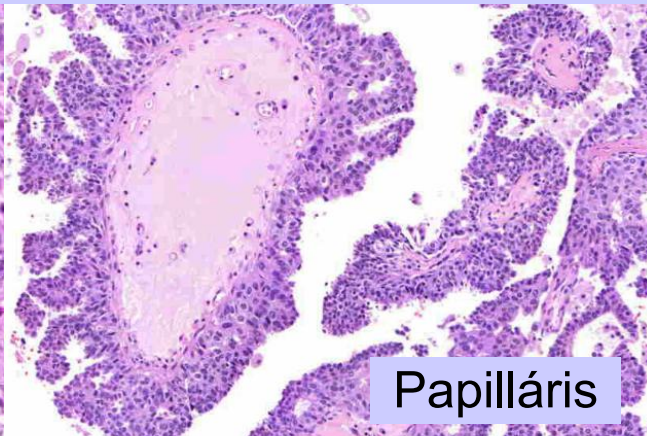
M= távoli áttét

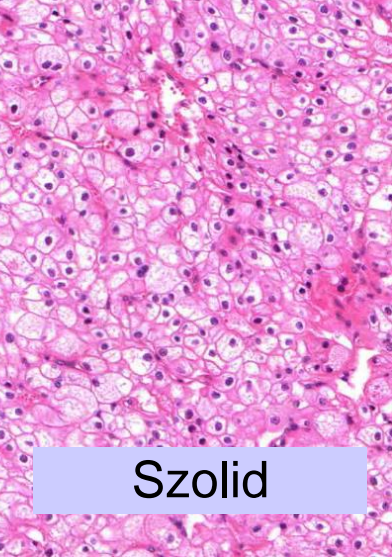
Daganatos struktúrák a hámban

Fészkés

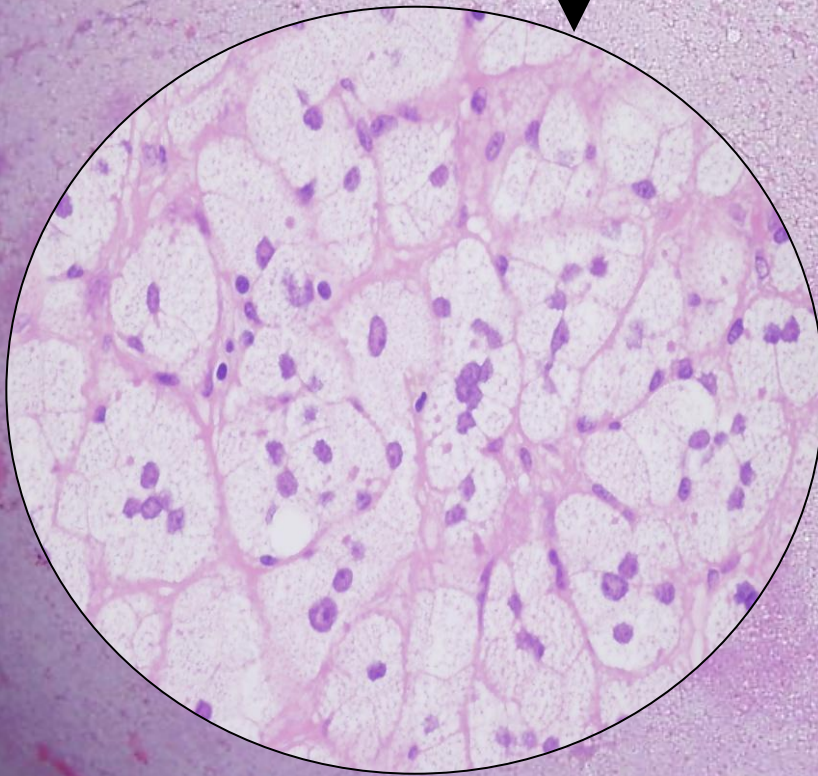
SZERKEZET NÉLKÜLI

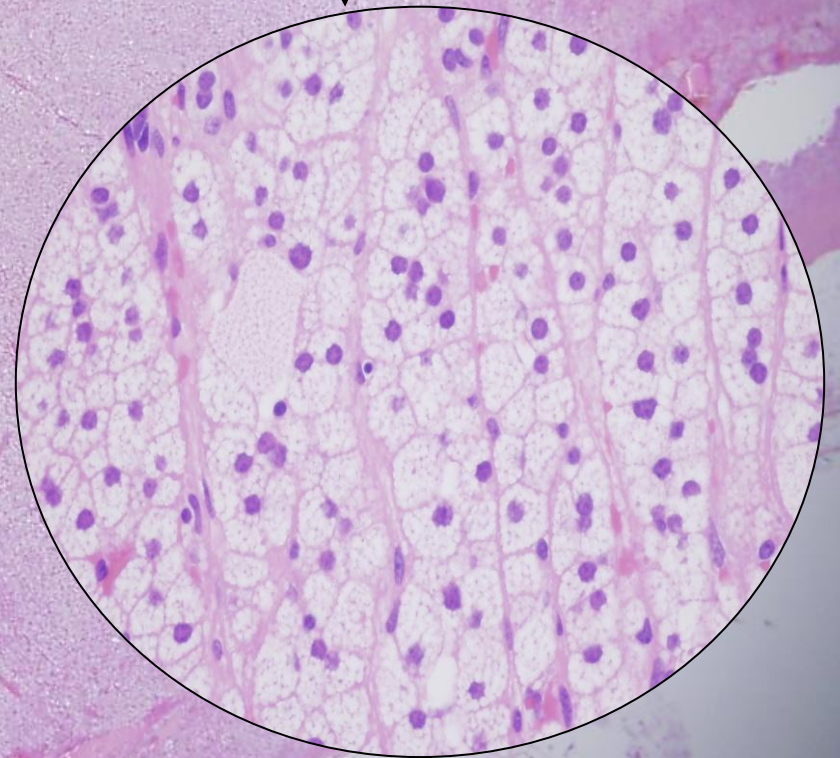
Benignus daganatok morfológiája (mellékvesekéreg adenoma)

TUMOR

NORMAL

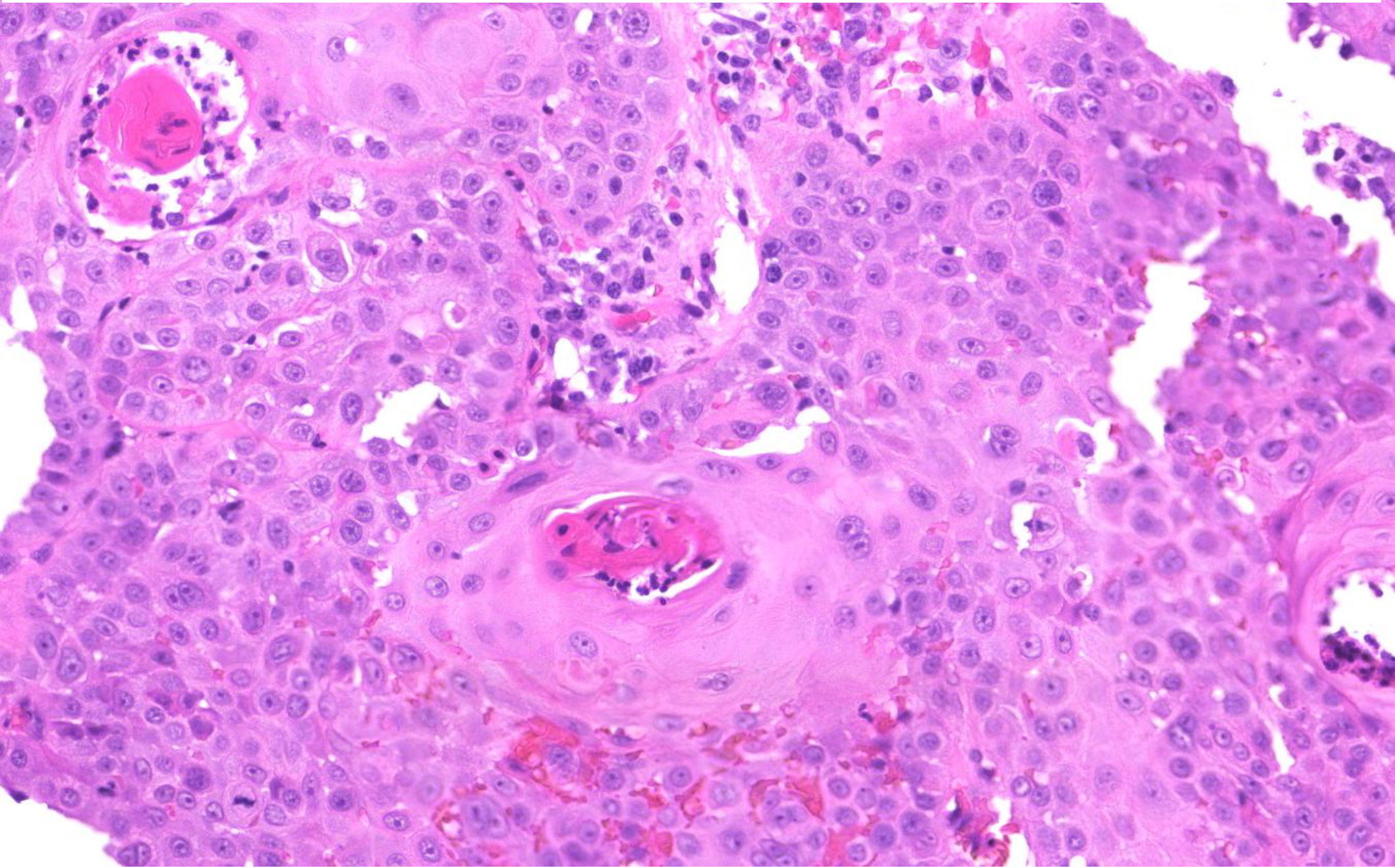

=

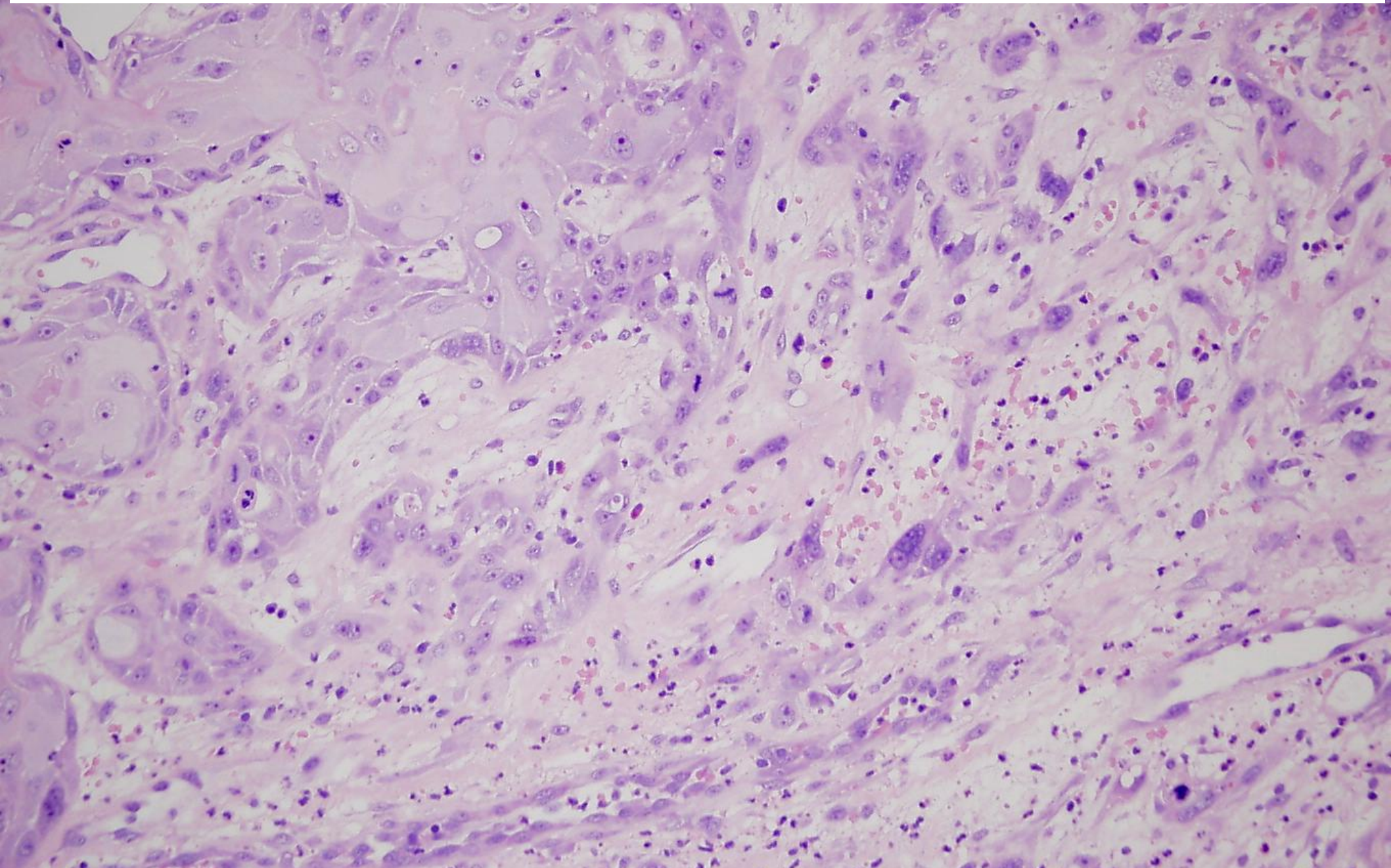

Malignus daganatok morfológiája

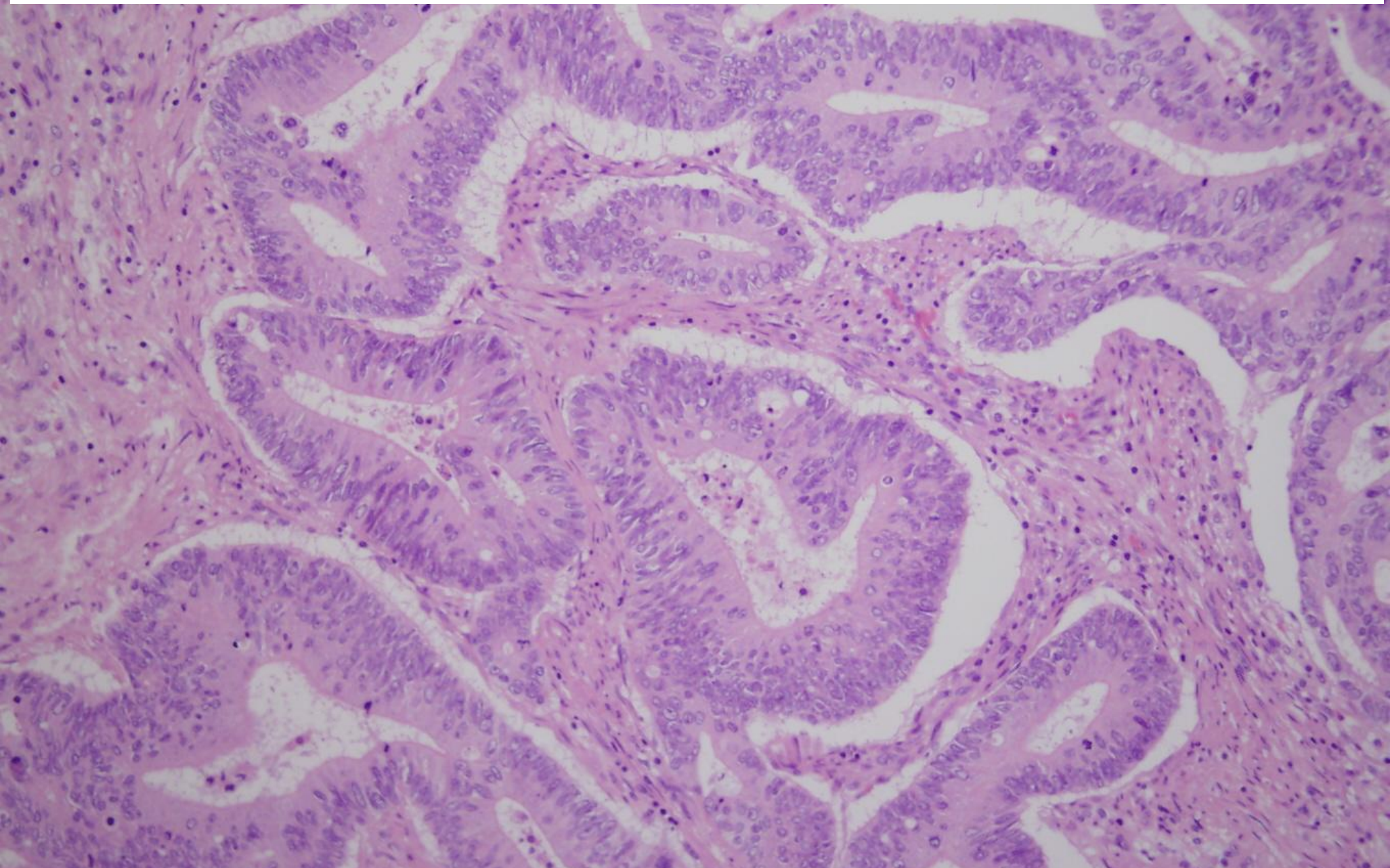
Jól differenciált laphámrák, grade 1

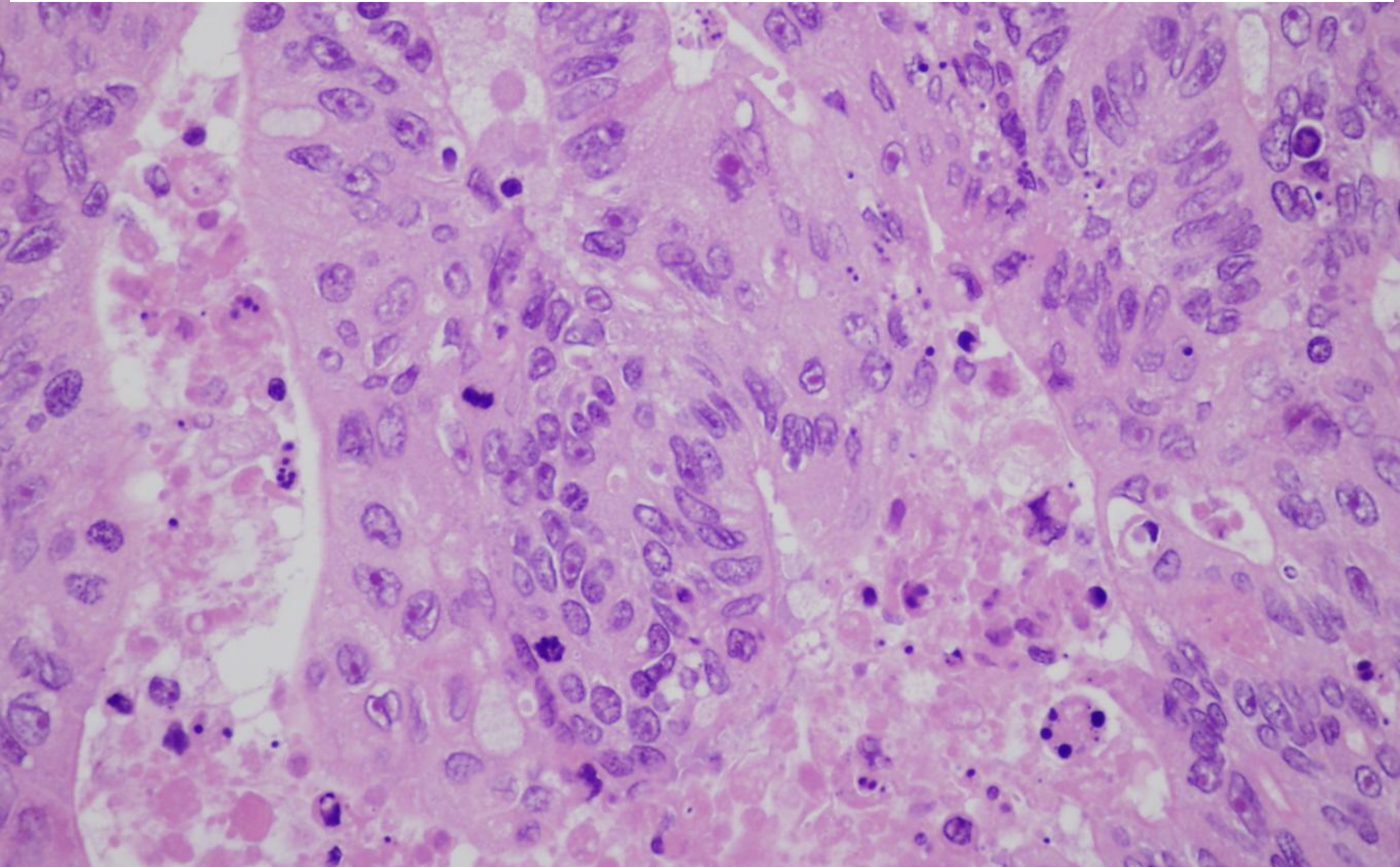
Malignus daganatok morfológiája
Alacsonyan differenciált laphámrák, grade 3

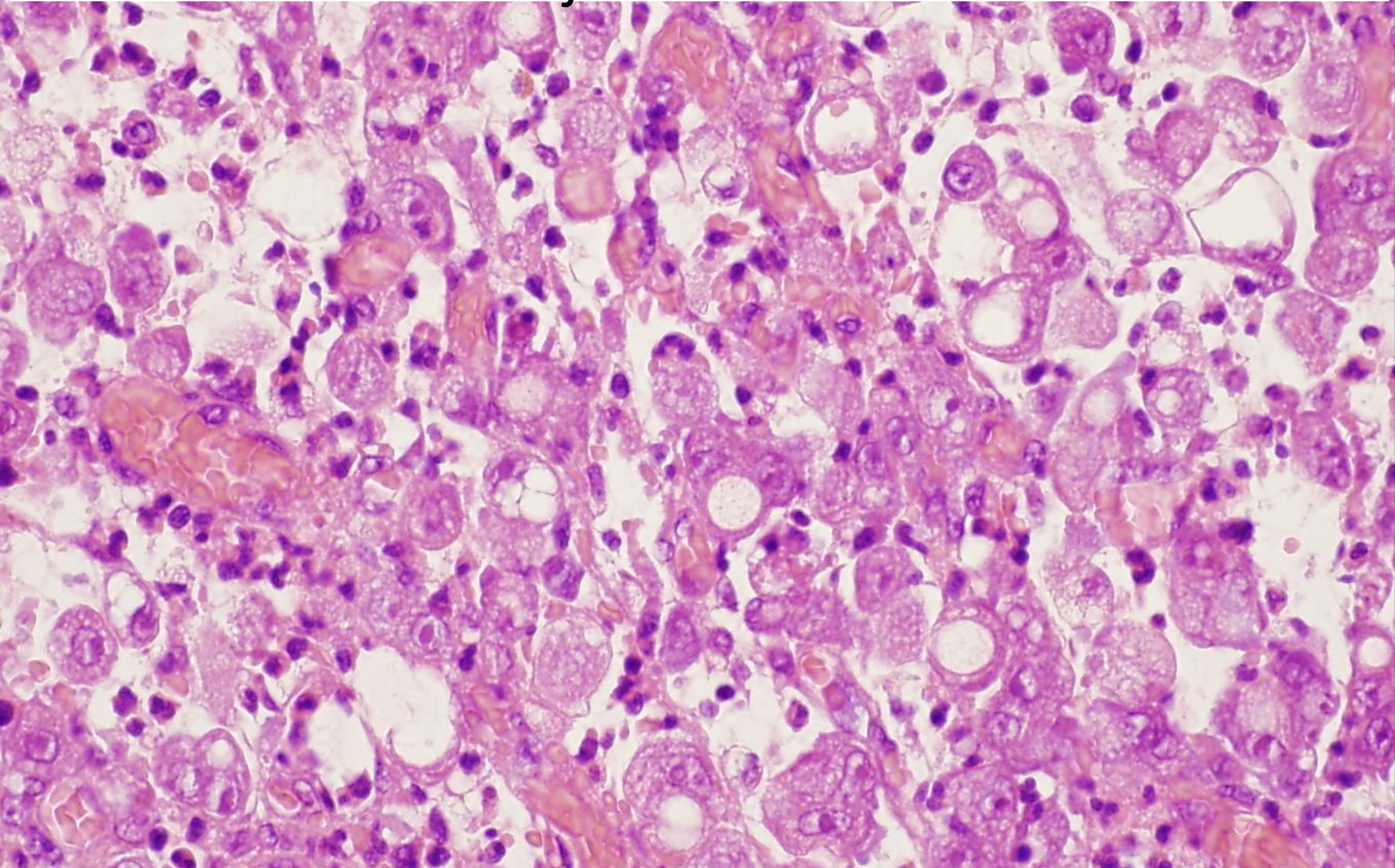
Malignus daganatok morfológiája
Jól differenciált adenocarcinoma, grade 1

Malignus daganatok morfológiája
Alacsonyán differenciált adenocarcinoma, grade 3

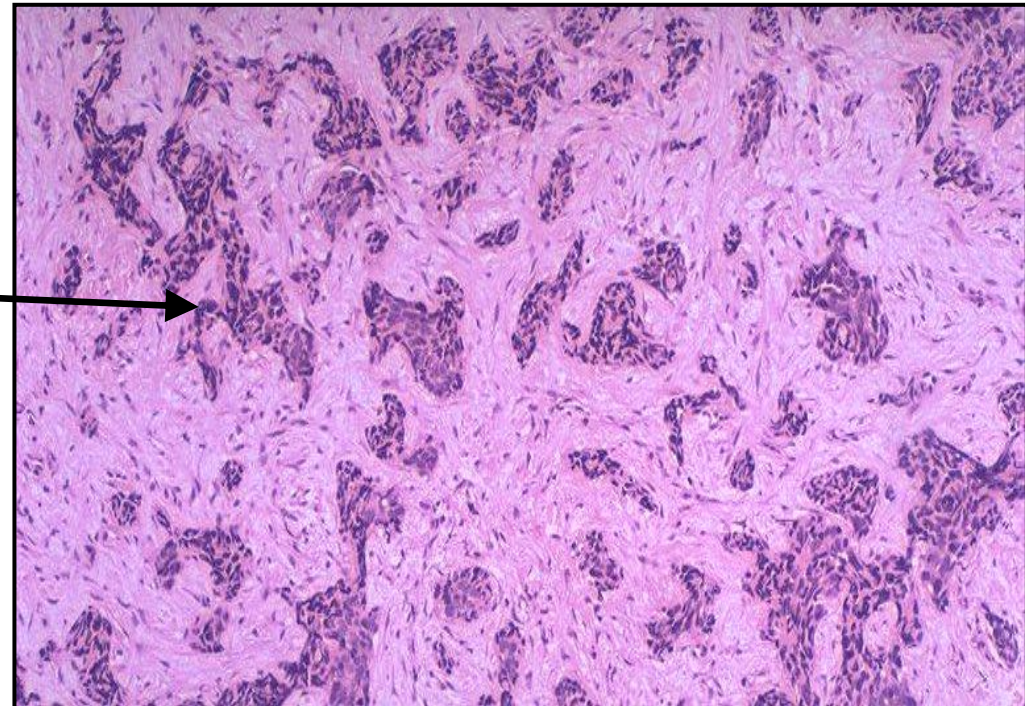
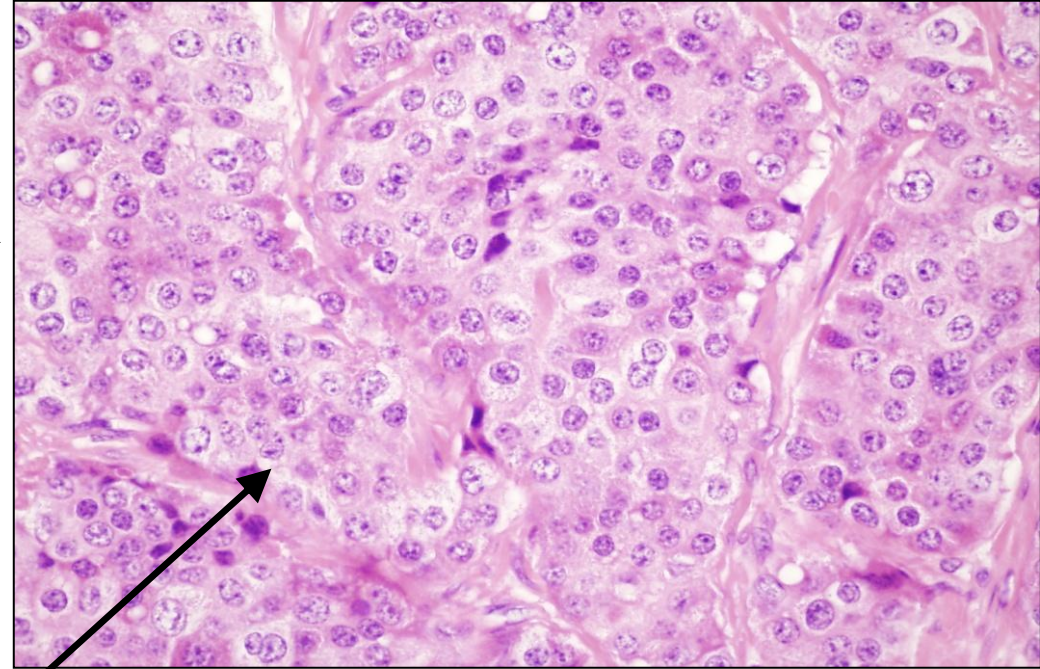

Malignus daganatok morfológiája
*Anaplasztikus carcinoma, hám irányú differenciáció
jelei nélkül*

Daganatos stróma

- Parenchyma = tumor sejtek
- Stróma = tumor sejtekből felszabaduló növekedési faktorok hatására a normál mesenchymális sejtek által termelt kötőszövet
- Strómaszegény/sejtdús tumor (puha)
- Strómagazdag tumor – desmoplasticus (tömött)

A tumorok „veszélyességének” kérdése

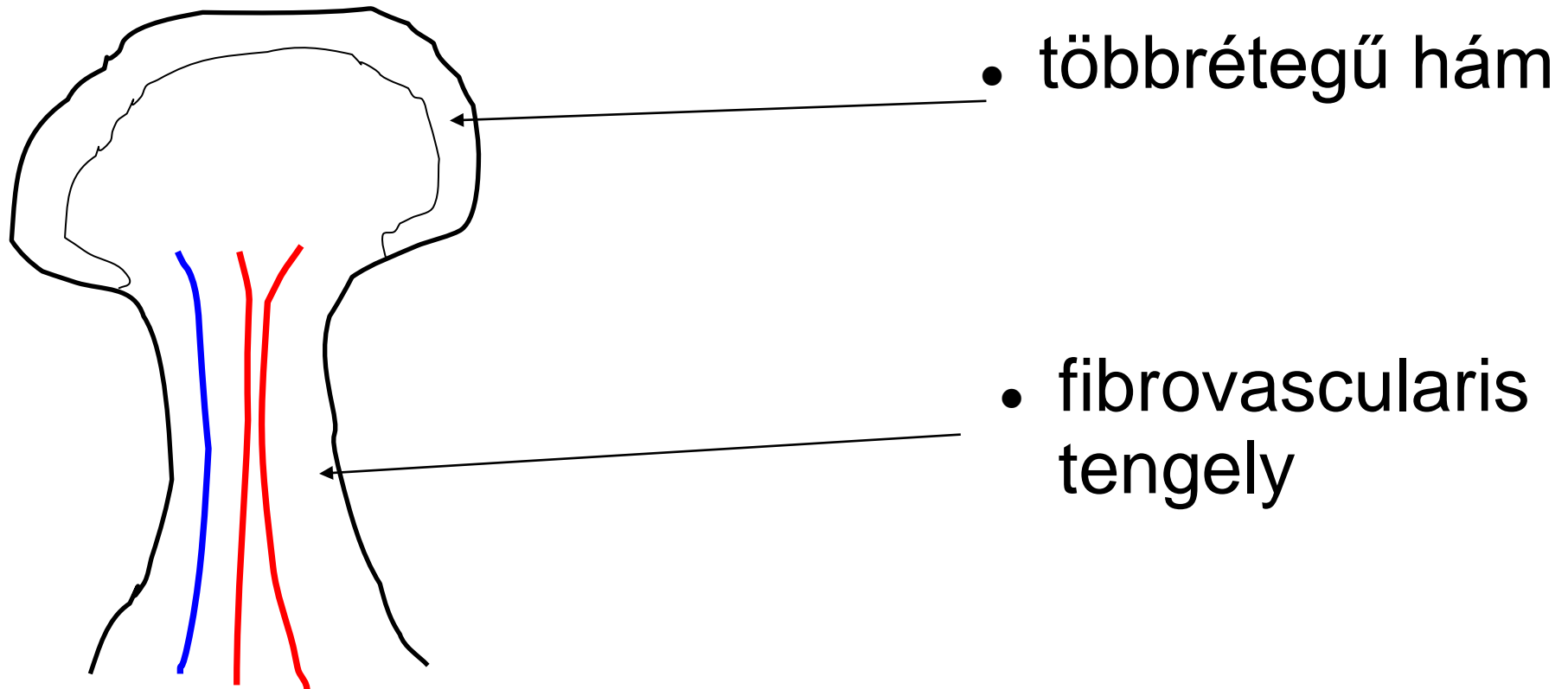
- **Benignus:**
  - Elhelyezkedés (pl. agytumor)
  - Necrosis, vérzés (pl. Adenoma hepatis – ruptura)
  - Valamely anyag túlzott termelése (pl. Hormonok))
- **Malignus**
  - Progresszív növekedés
  - Metastasis
  - Necrosis (kiterjedt), vérzés, fertőzés
  - Cachexia (TNF , IL-1)
  - Valamely anyag fokozott termelése (CEA, AFP etc-diagnosis!). Paraneopláziás szindrómák

A daganatok csoportosítása a sejtek eredete alapján

- Hám eredetű
  - laphám
  - mirigyhám
- Mesenchymális
  - Kötőszövet
  - Zsír szövet
  - Csont
  - Endothel és származékai
  - Izomszövet
  - Melanocyta
- Vérképző-rendszer
  - Haemopoeticus sejtek
  - Lymphoid sejtek
  - Melanocyta
    - Benigus
    - Malignus

Benignus laphámdaganatok

- Papilloma:
  - nem szekrécios hámral fedett nyálkahártyából:
laphám, átmeneti hám

Humán papillomavírus (HPV)

epitheliotrop DNS-vírus

faj-, szövet- és helyspecifikus

- **alacsony kockázatú típusok:** 1, 2, 4, 7, 6, 11

(papilloma, verruca vulgaris, condyloma acuminatum, LSIL)

EPISZOMALIS

- **magas rizikójú típusok :** 16, 18, 31, 58

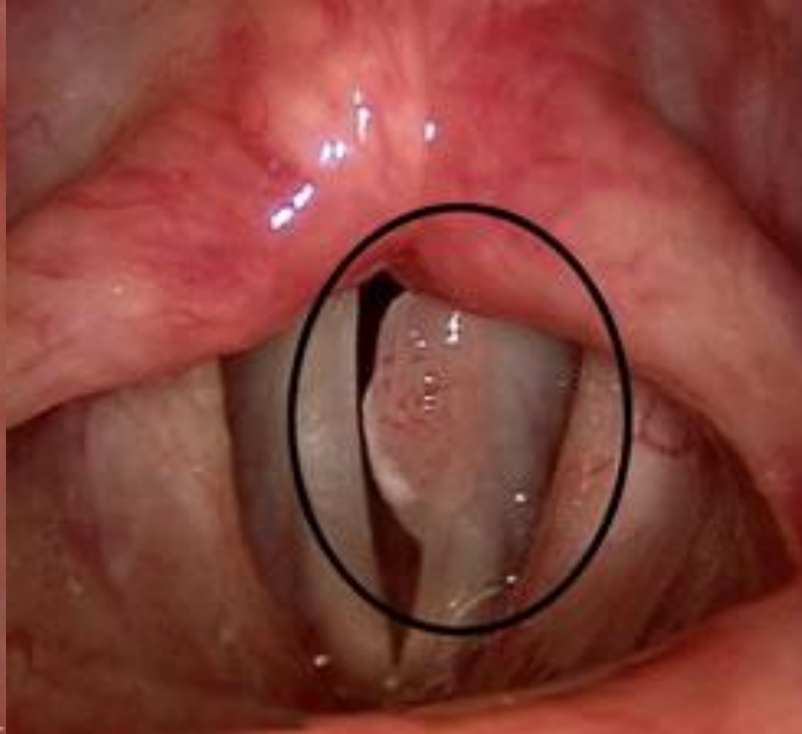
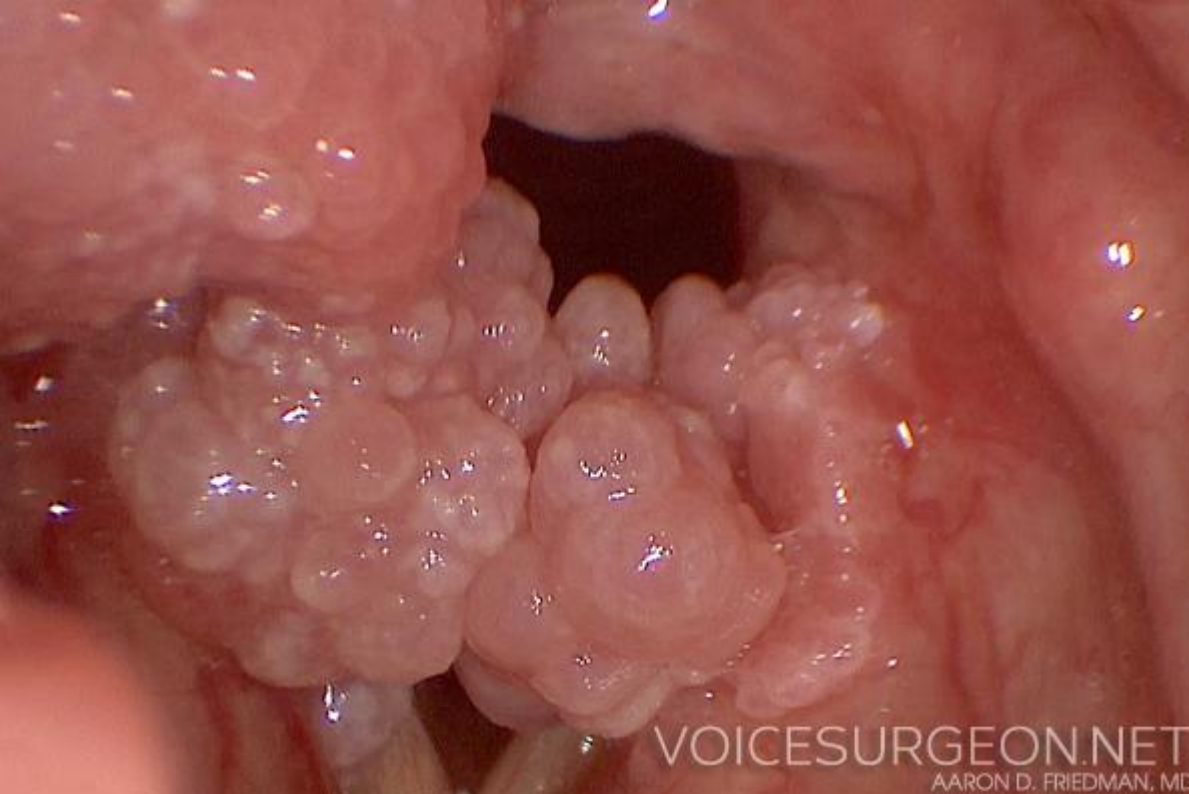
(LSIL, HSIL, invazív cc.)

INTEGRÁLÓDIK A GENOMBA

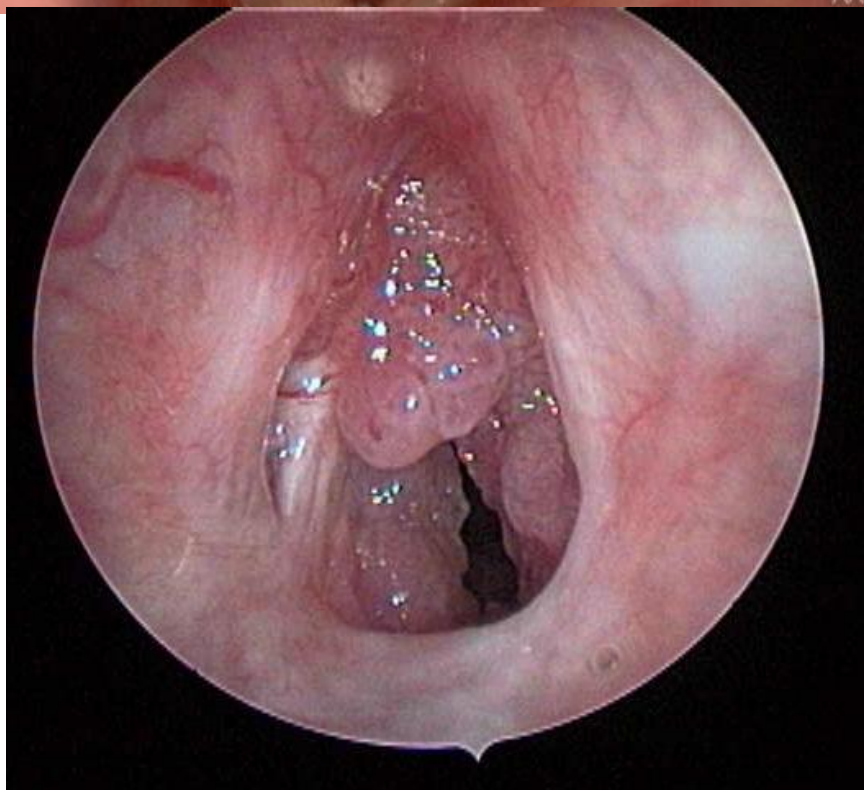
www.mrcophth.com

laphámpapilloma

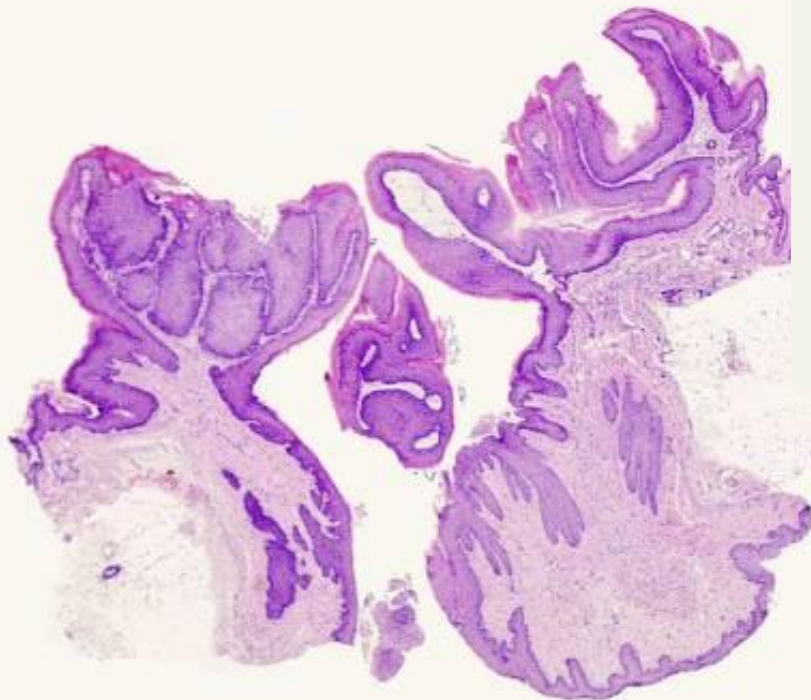
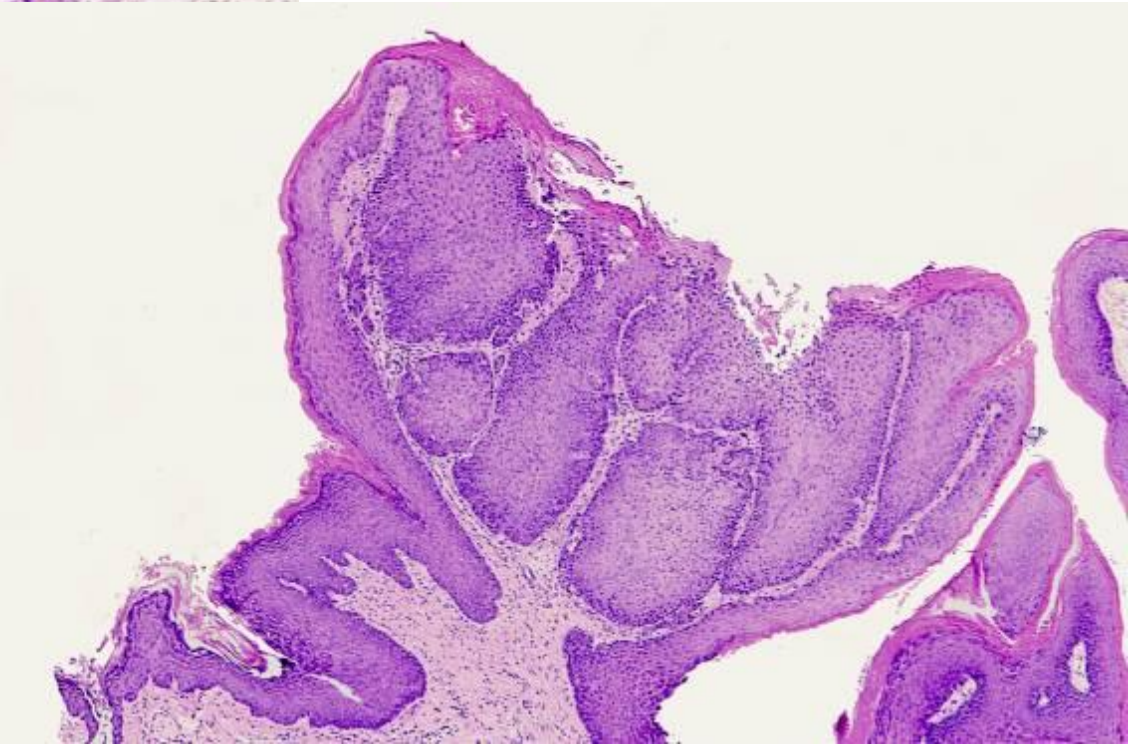
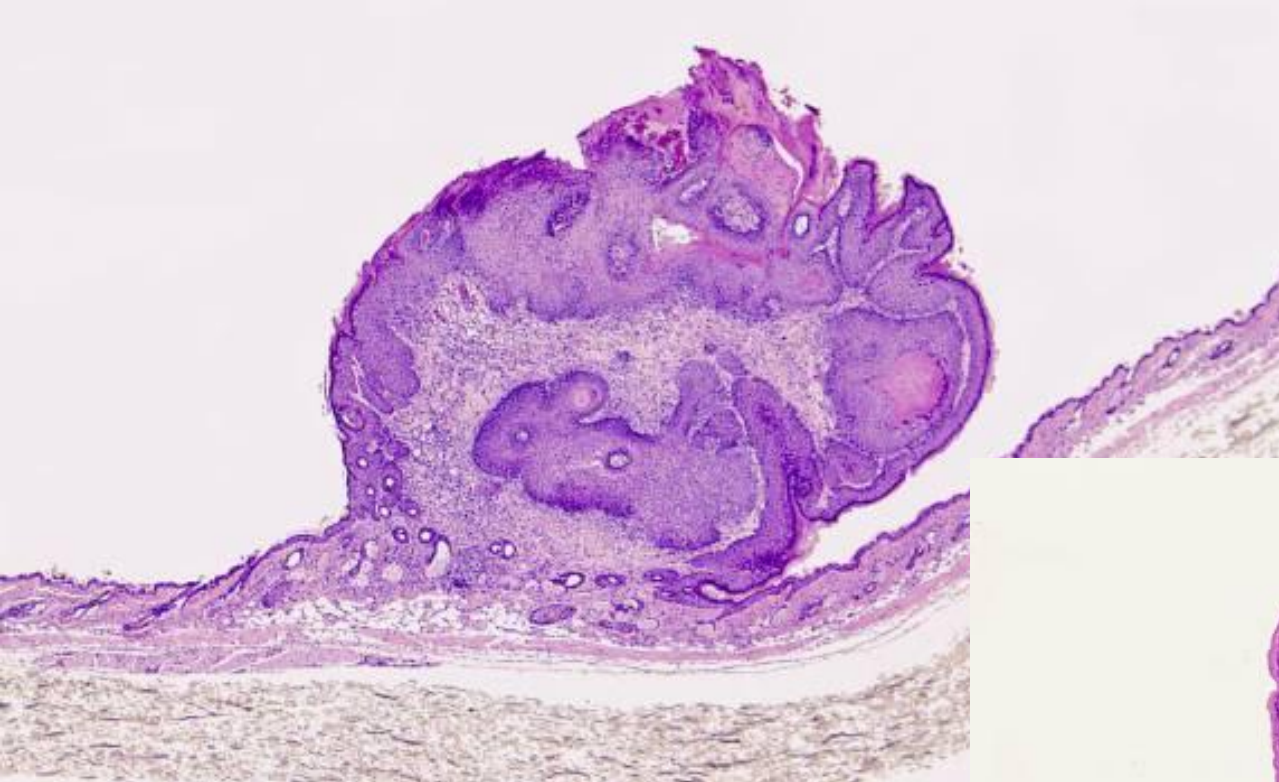

http://professionalvoice.org/images/papilloma_circled.jpg

<http://www.stanfordchildrens.org/content-public/images/recurrent-respiratory-papillomas.jpg>

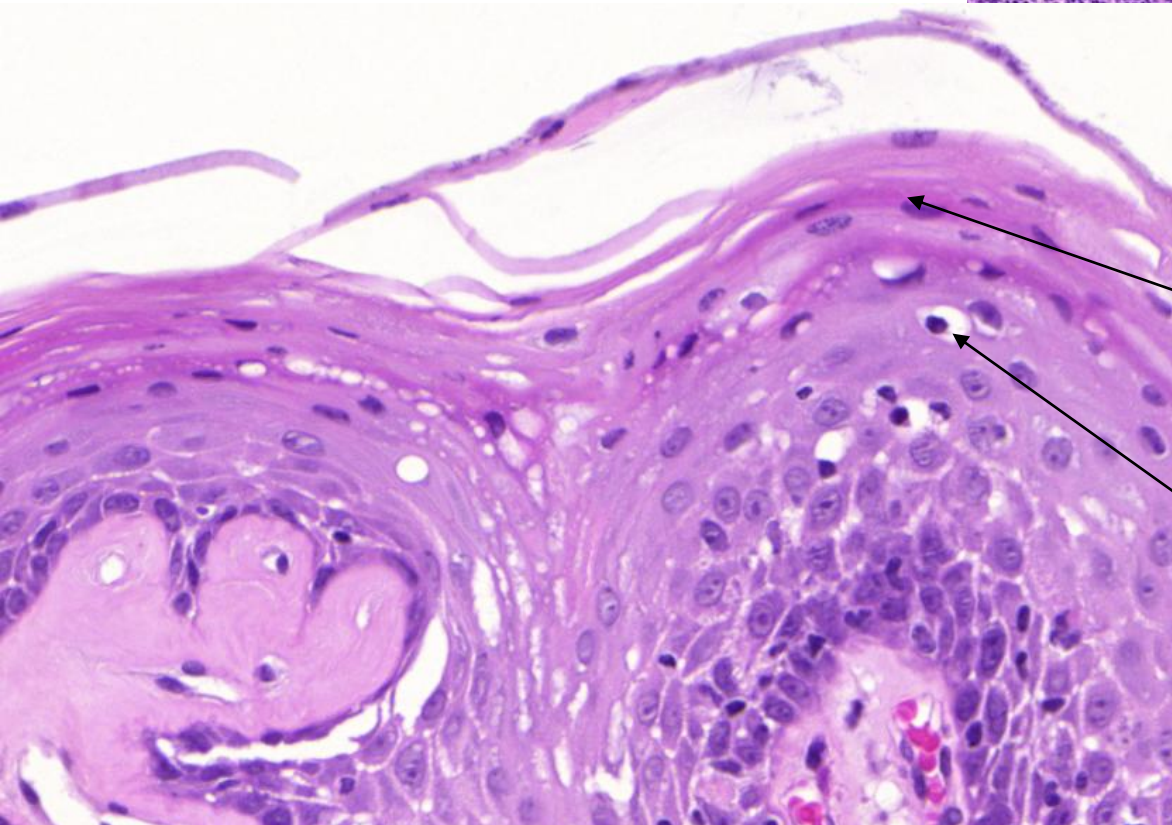
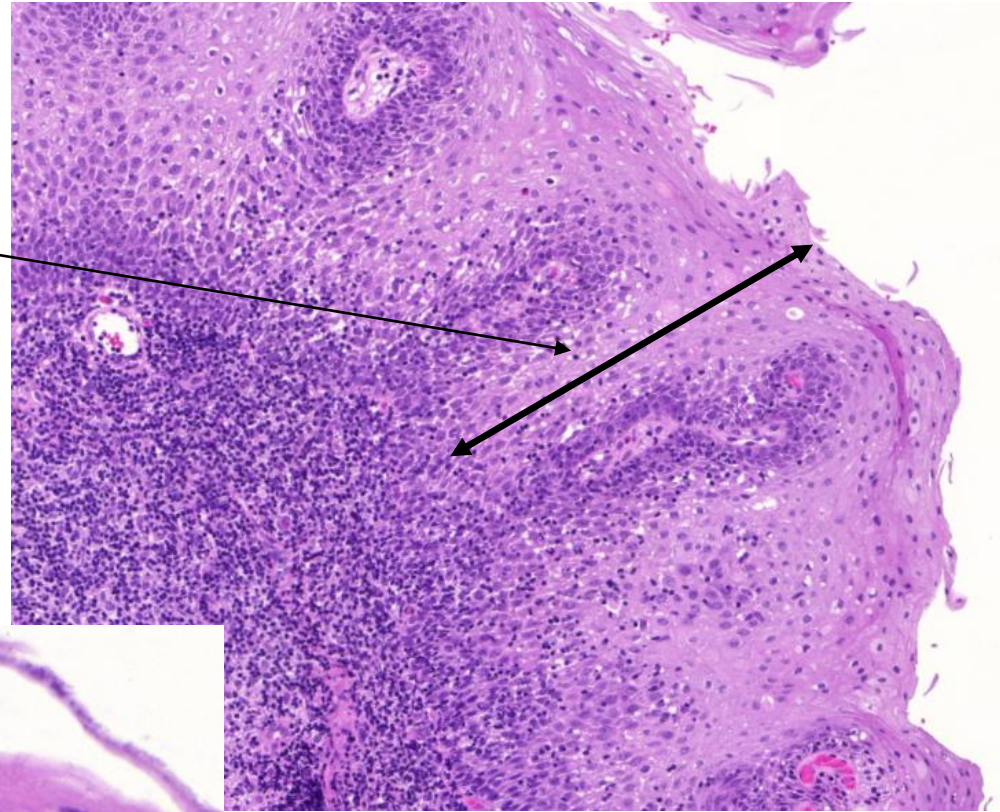
gégepapilloma

Laphámpapilloma

Laphámpapilloma mikroszkópos jellemzői

acanthosis

parakeratosis

koilocytosis

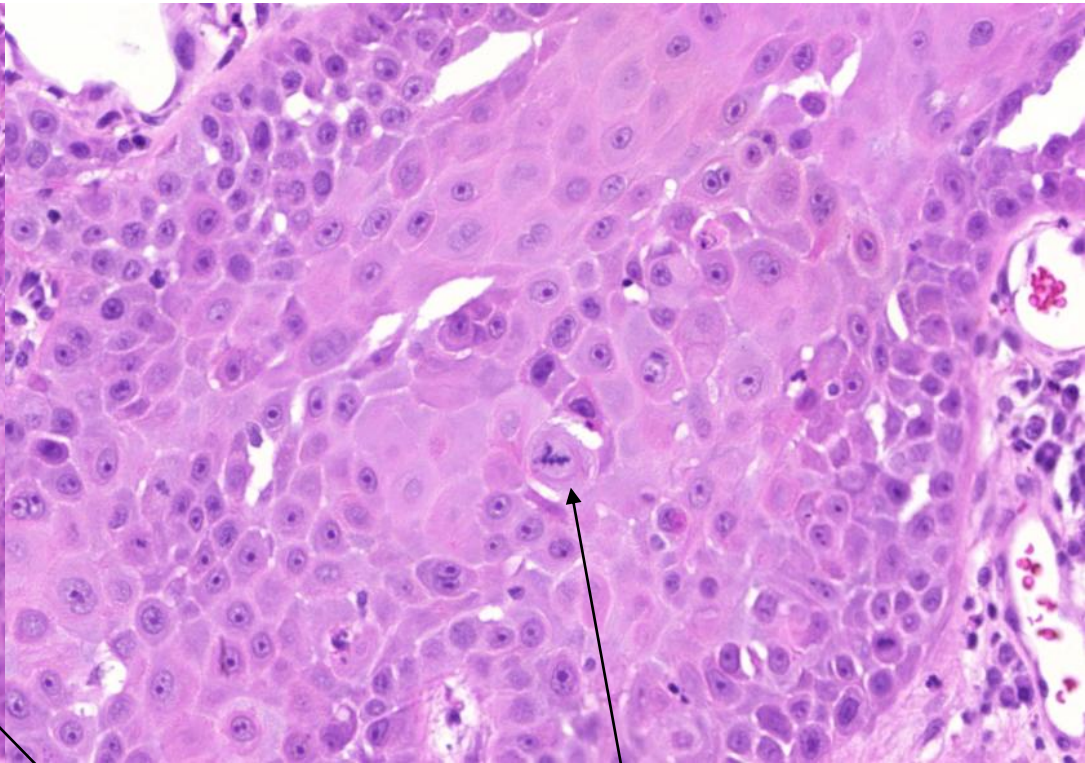
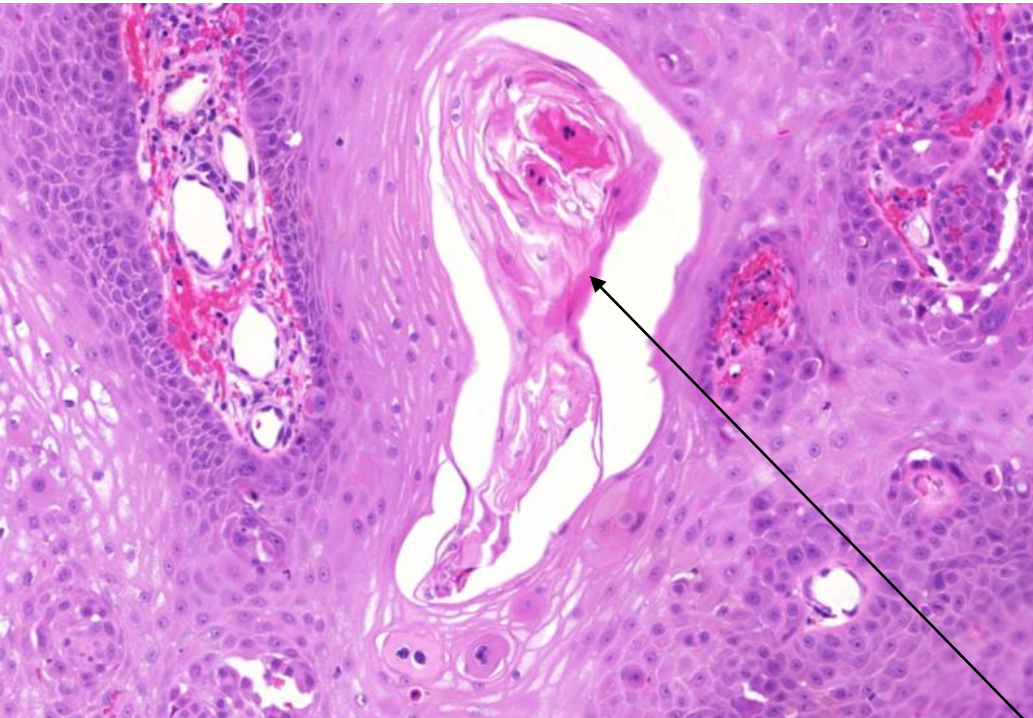
Malignus laphámdaganat

Laphám carcinoma gégében

- etiológia: dohányzás, alkohol
(HPV csak kis %-ban)
- in situ → invazív

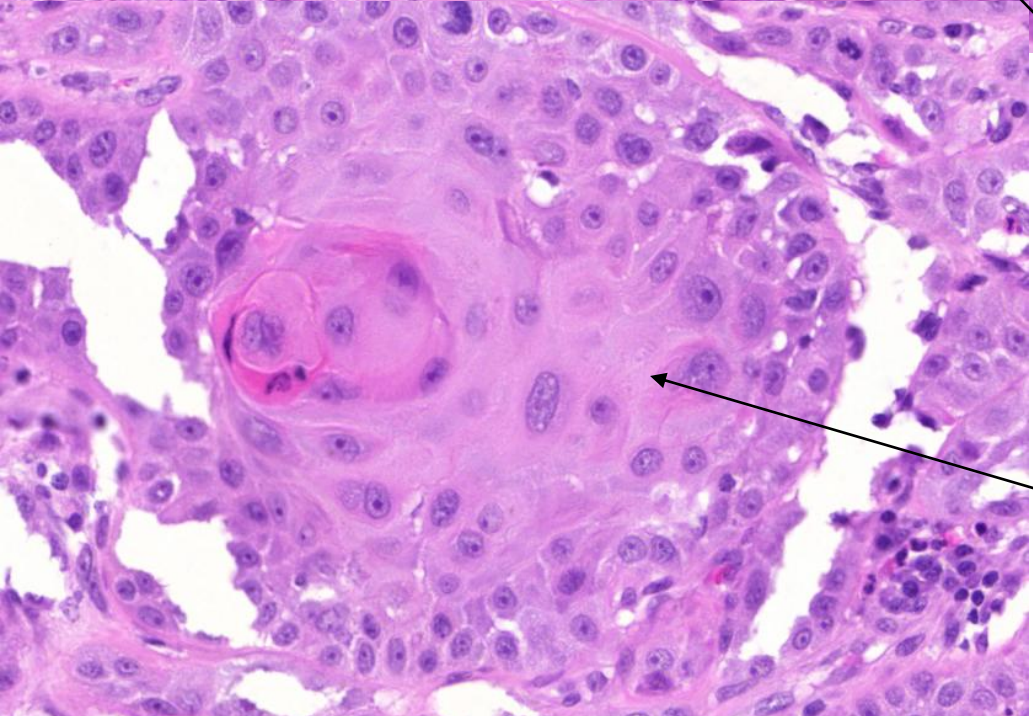

Laphám carcinoma mikroszkópos jellemzői

atypusos mitosis

szarugyöngy-képződés

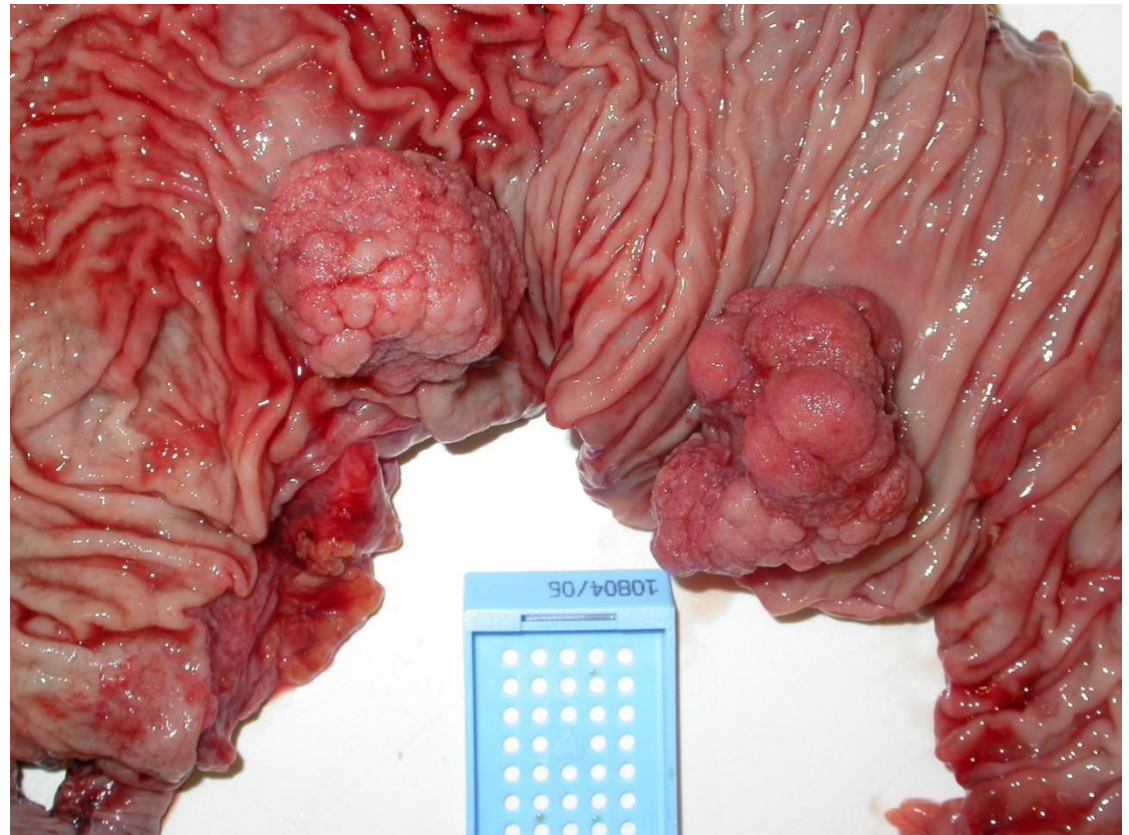

**polymorphia; nagy,
hyperchrom magok**

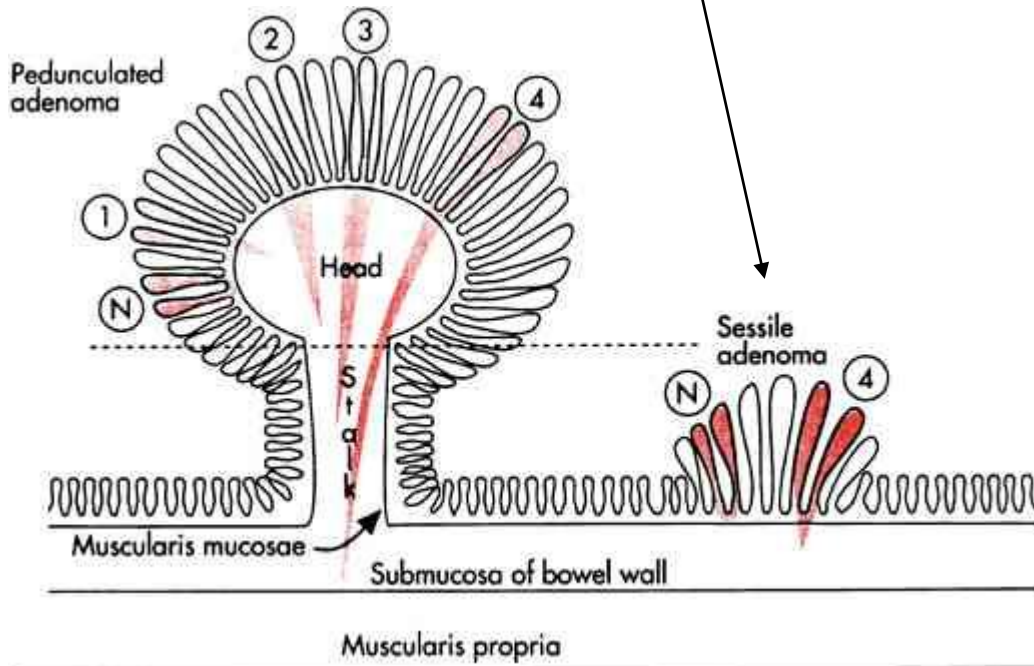
Benignus mirigyhám daganat

Adenoma vastagbélben

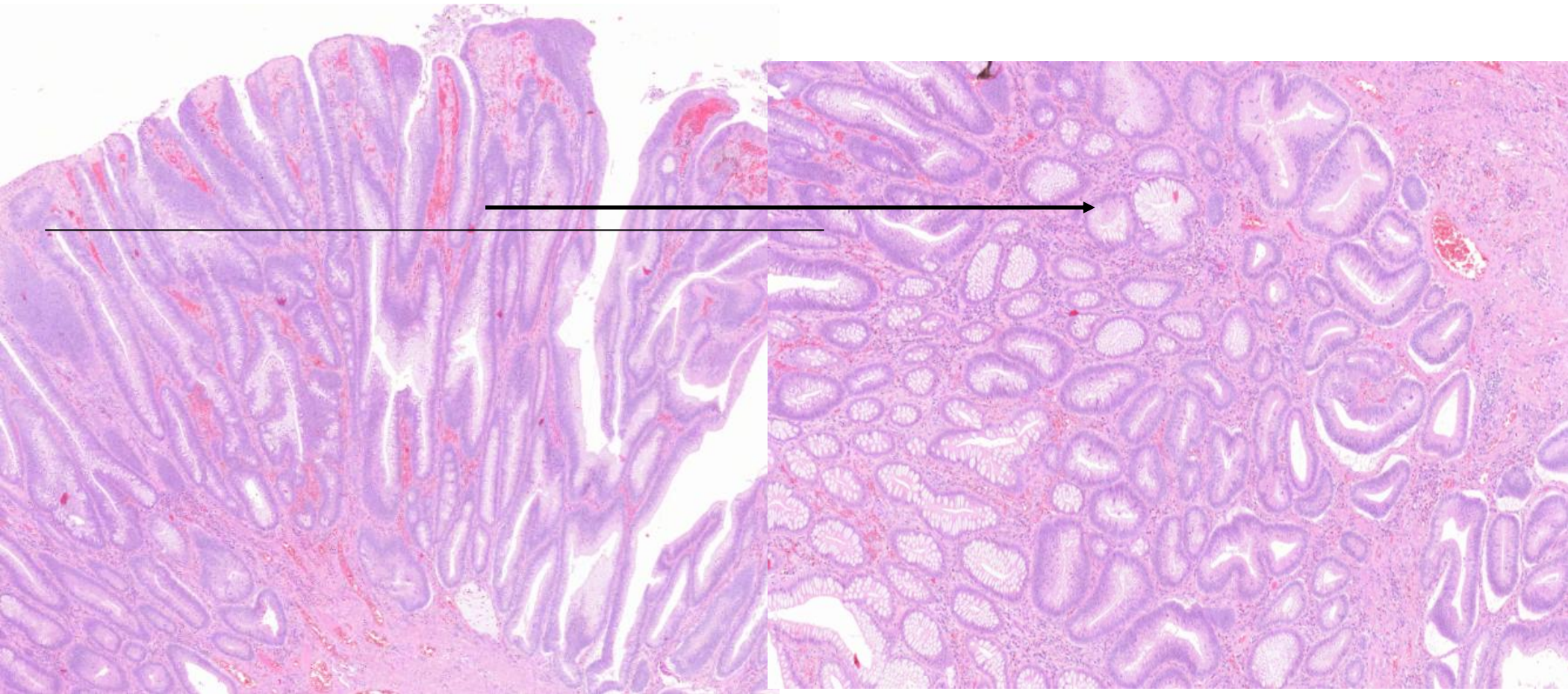
- tubuláris/villosus/tubulovillosus
- sessilis/pedunkulált
- dysplasia jelenléte és foka !
- invázió NINCS

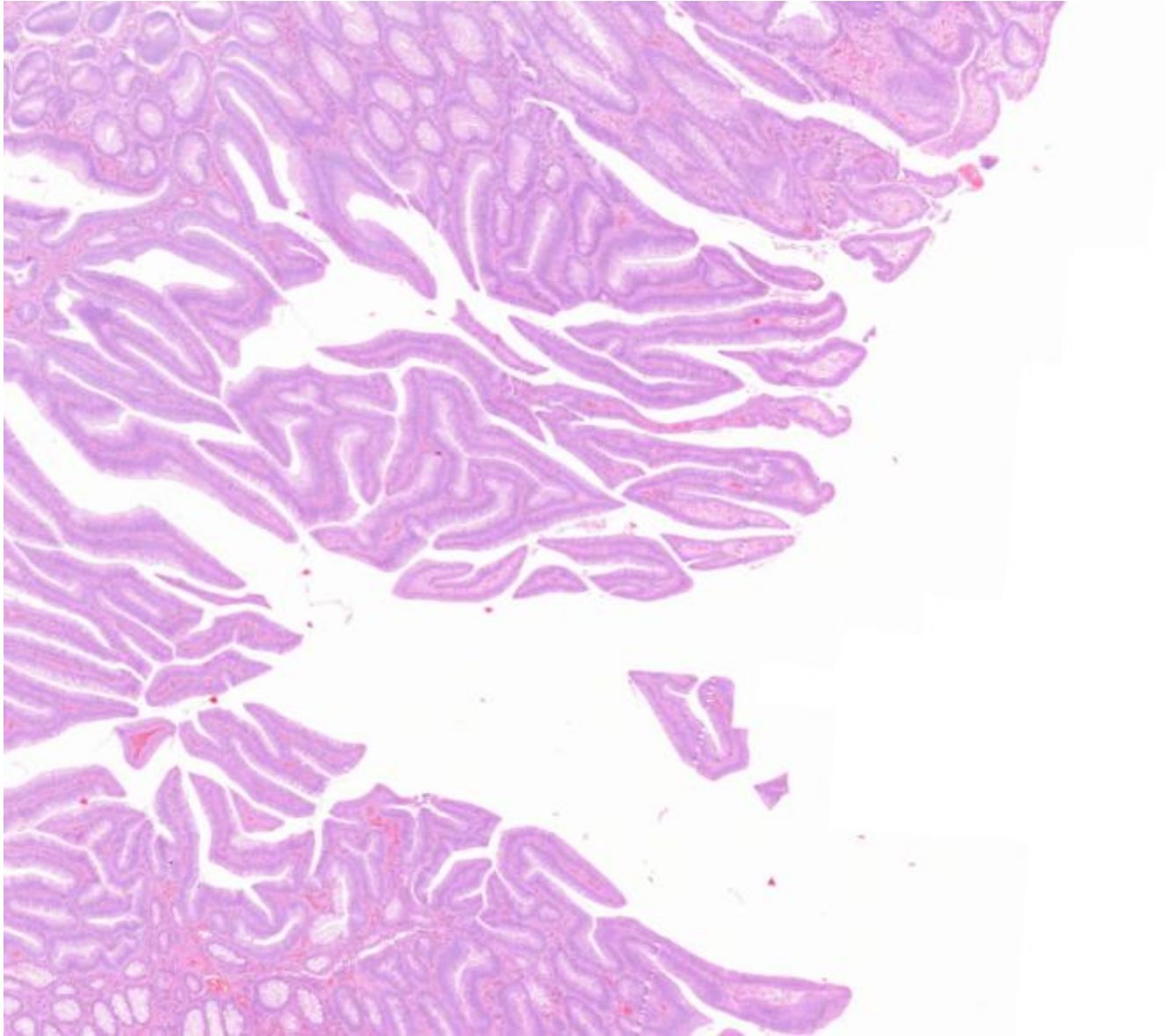
Sessilis/pedunculált

Tubuláris adenoma

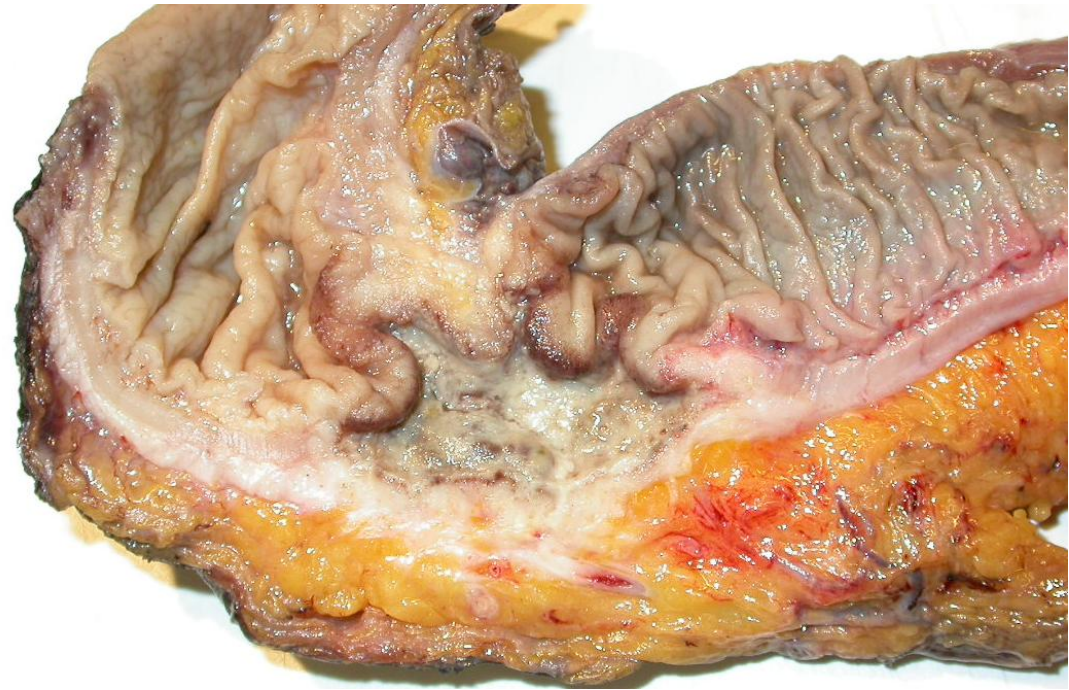
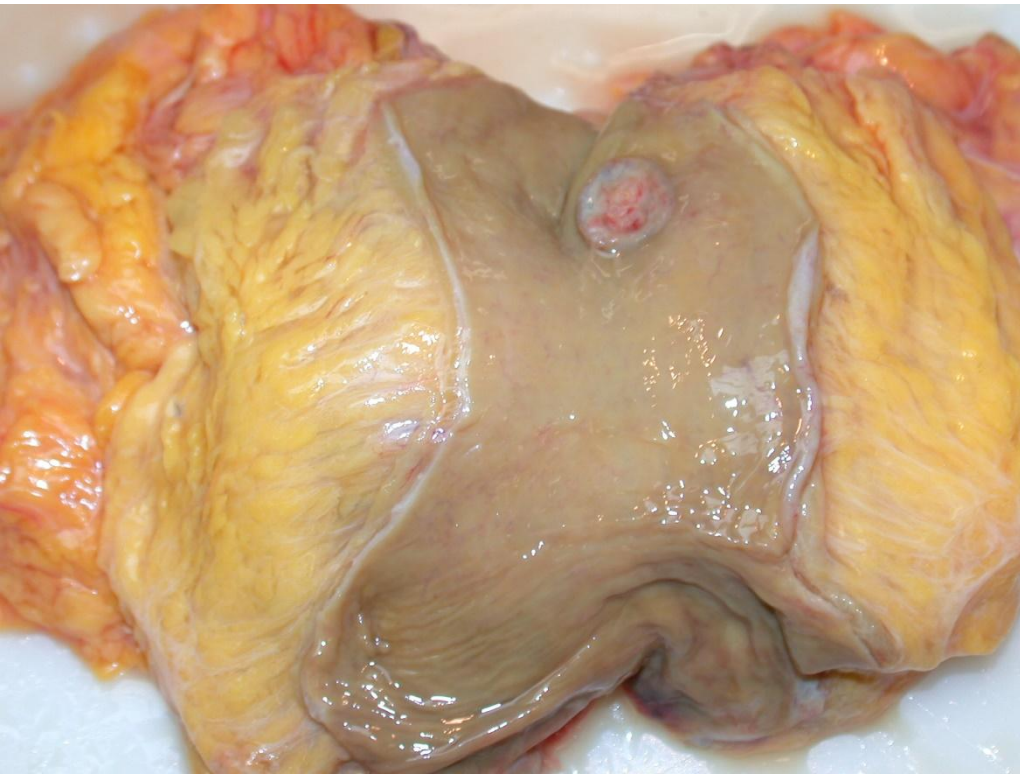
Villosus adenoma

Malignus mirigyhám daganat /adenocarcinoma

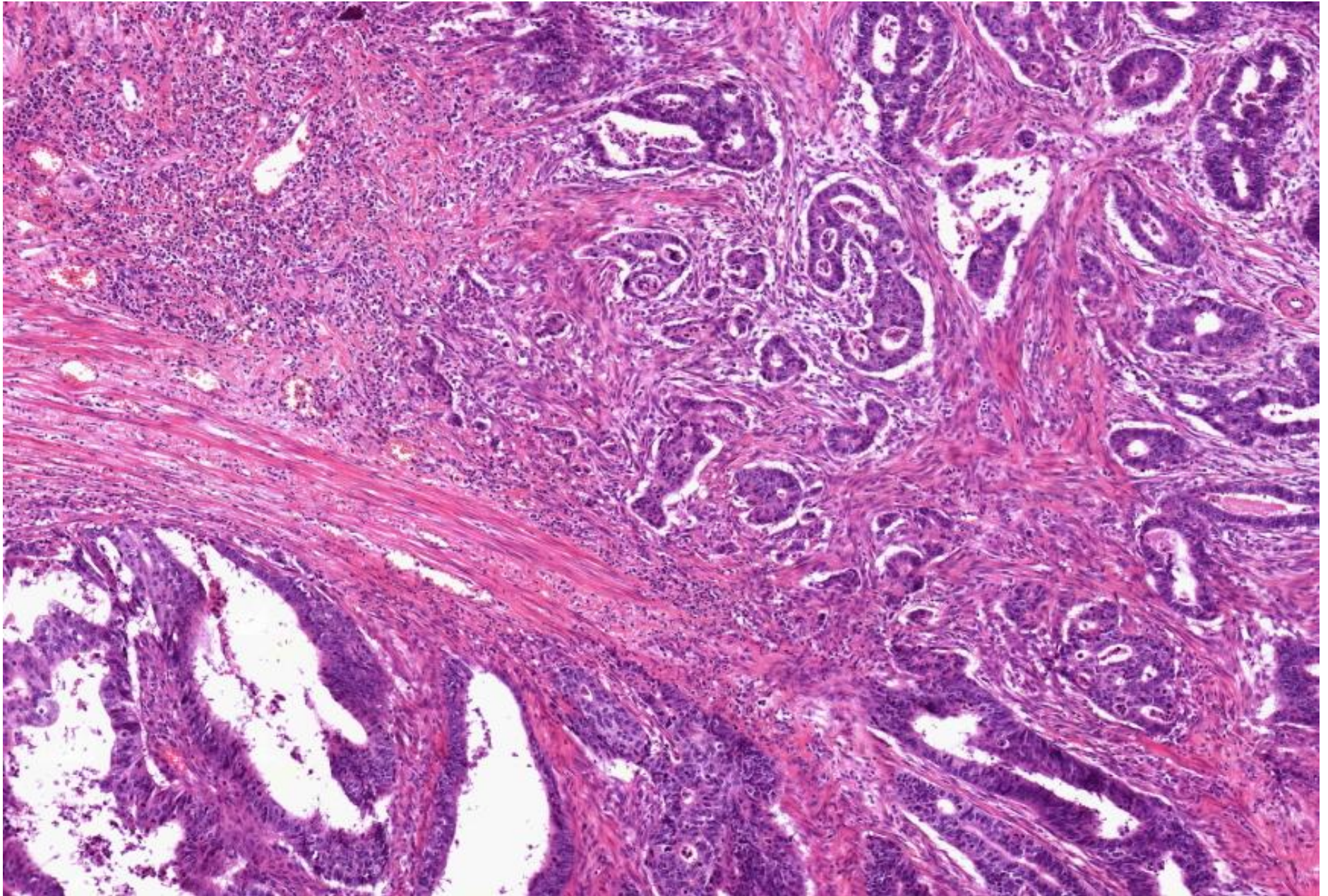
- Mirigymintázatban növekedő, epithel-sejt eredetű malignus daganat.
- Jól differenciált tumoroknál azonosítható a kiindulási szövet.
- altípusai:
  - funkcionális aktivitás: pl.: mucinosus
  - cisztikus forma: cystadenocarcinoma
  - stróma aránya:
    - Adenocarcinoma medullare (sok sejt, kevés stróma)
    - Adenocarcinoma fibrosum/scirrhosum (keves sejt, sok stróma)

Adenocarcinoma vastagbélben

Adenocarcinoma mikroszkópos képe

Metastasisképzés

- szövetinvasio és metastasisképződés a malignitás jellemzője
- lymphogén (regionális nycs-k), hematogén útvonal (távoli szervbe)
- metastasisképződés helye sokszor a primer tumor lokalizációja alapján megjósolható
- egyes daganatok jellegzetes szervpreferenciát mutatnak áttétképzés során (adhéziós- és kemokinreceptorok szerepe)

A hematogén metasztázis fő útjai
(Walther shemes, 1948 – „metasztázis kaszkád”)

Vena portae (gastrointestinális) típus

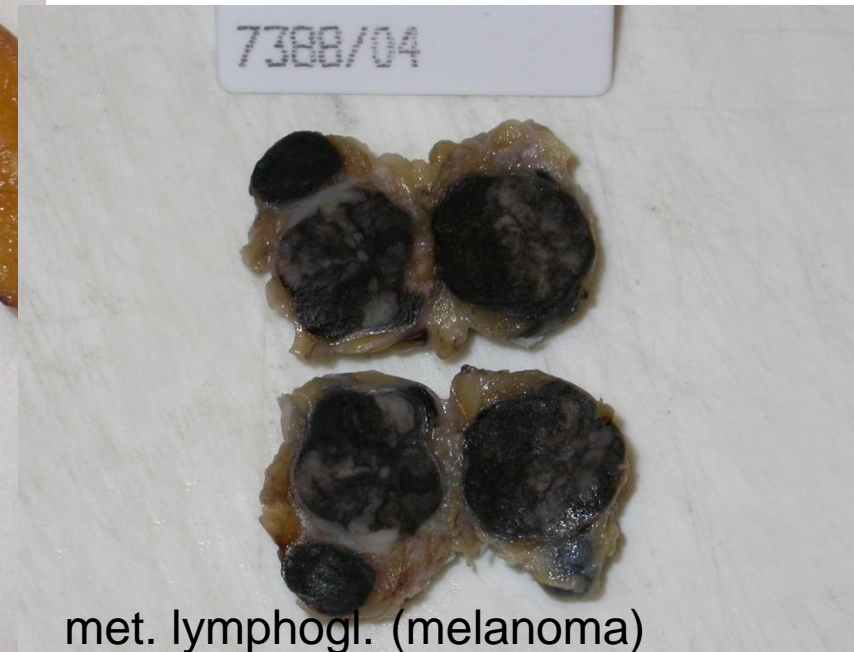
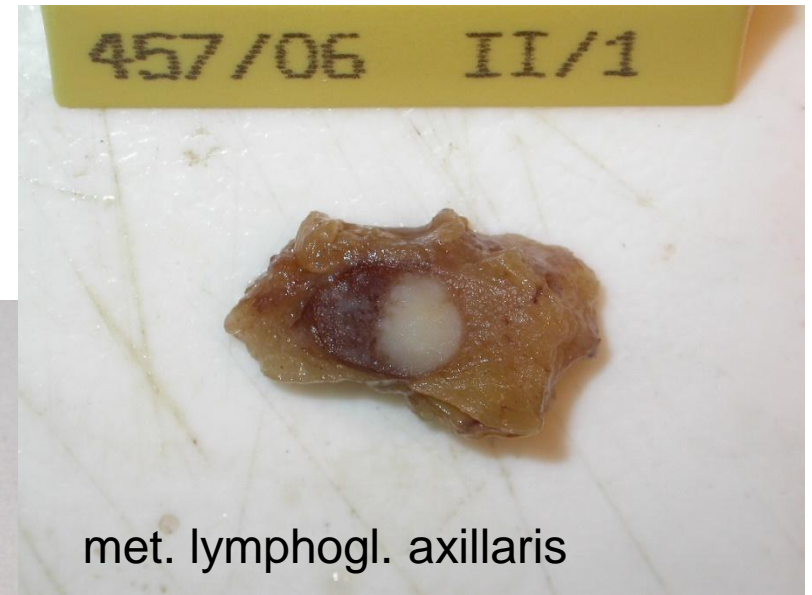
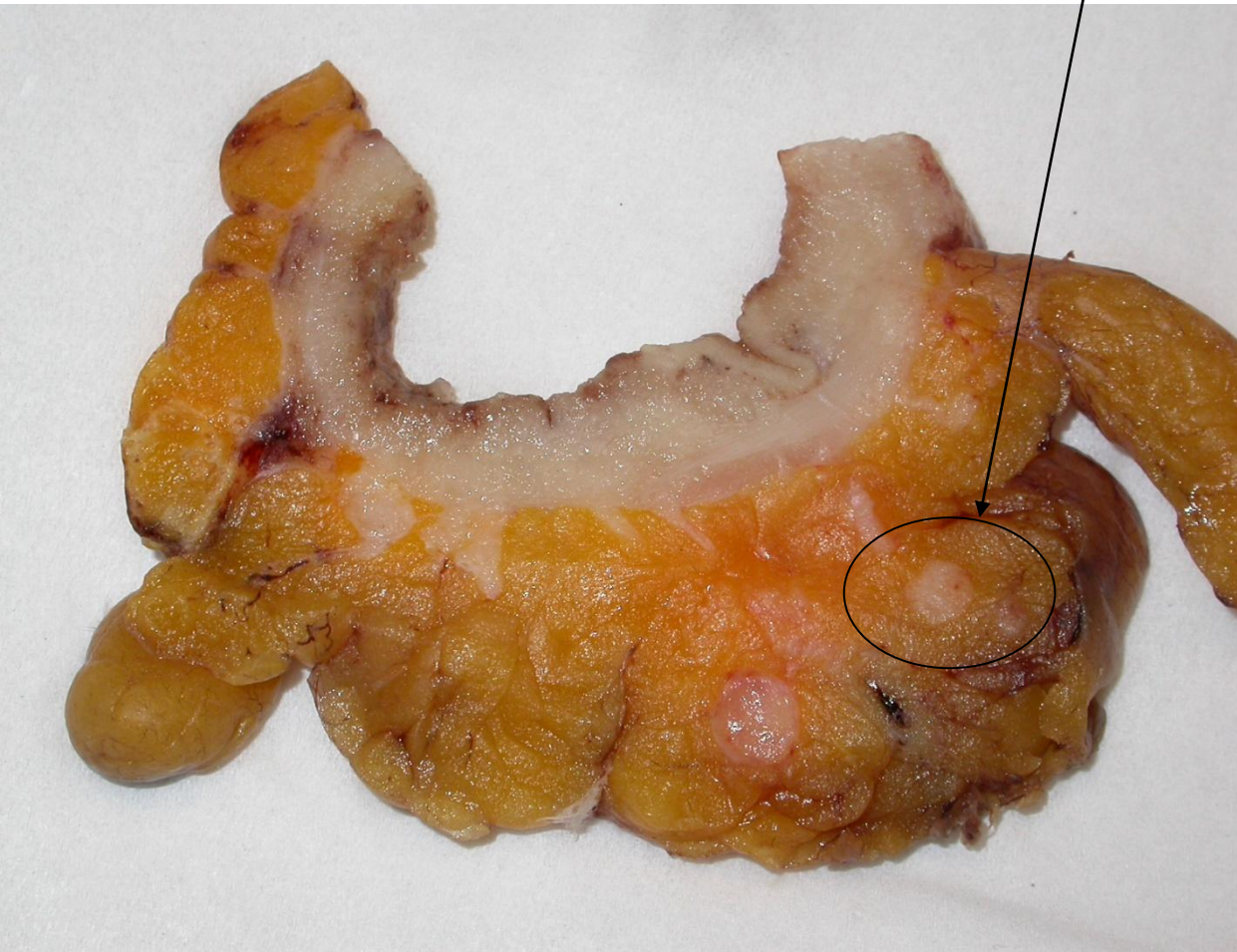
Vena hepatica (máj) típus

Vena cava típus

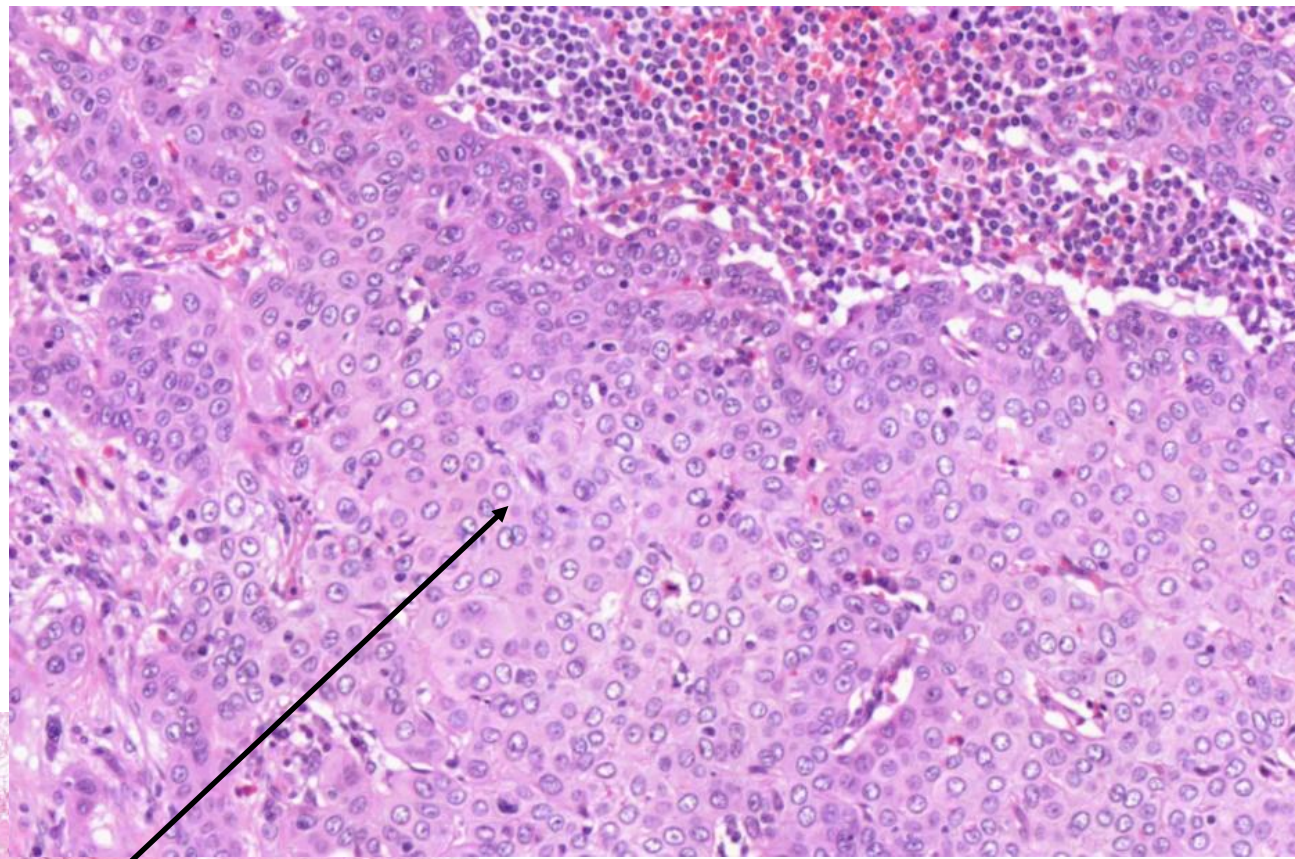
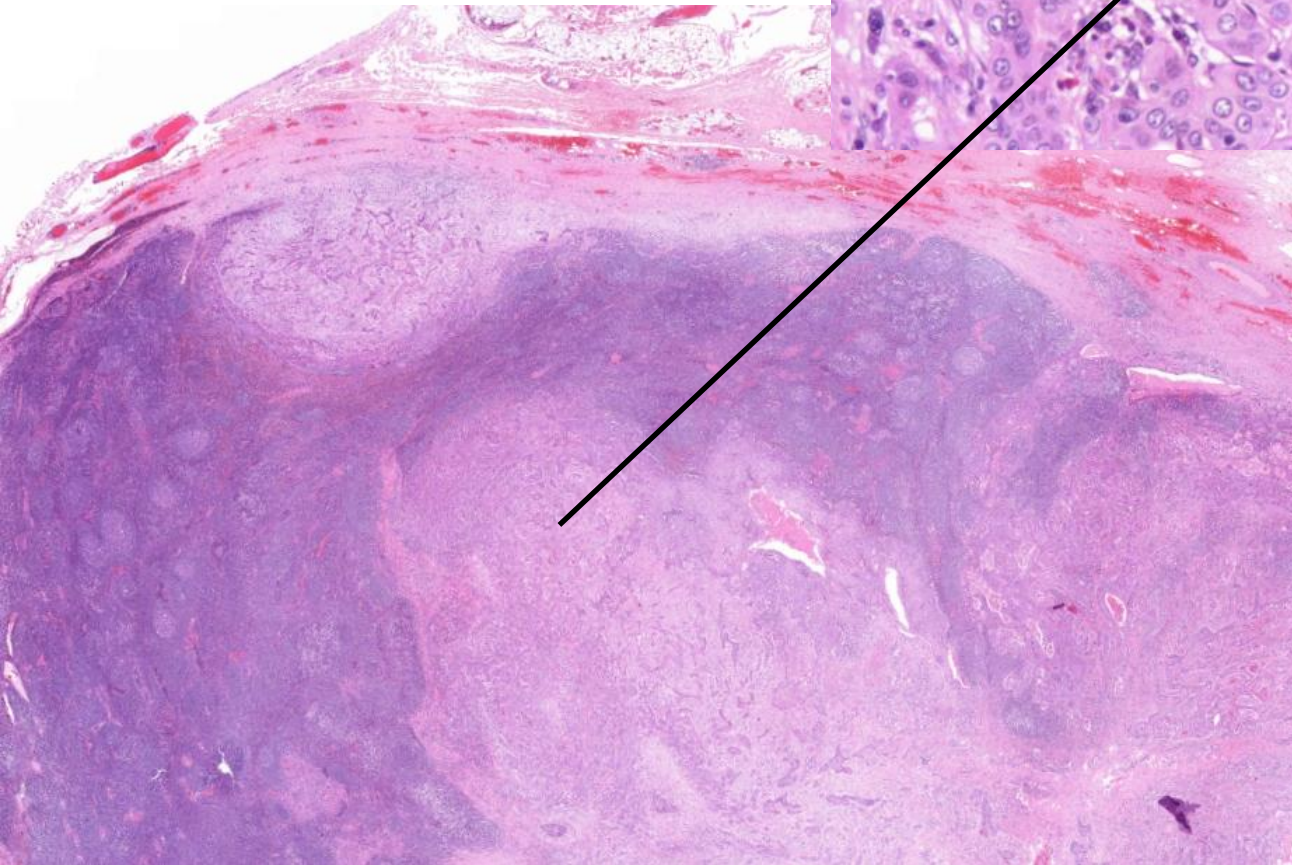
Vena pulmonalis (tüdő) típus

Batson-vénákon keresztül (paravertebrális)

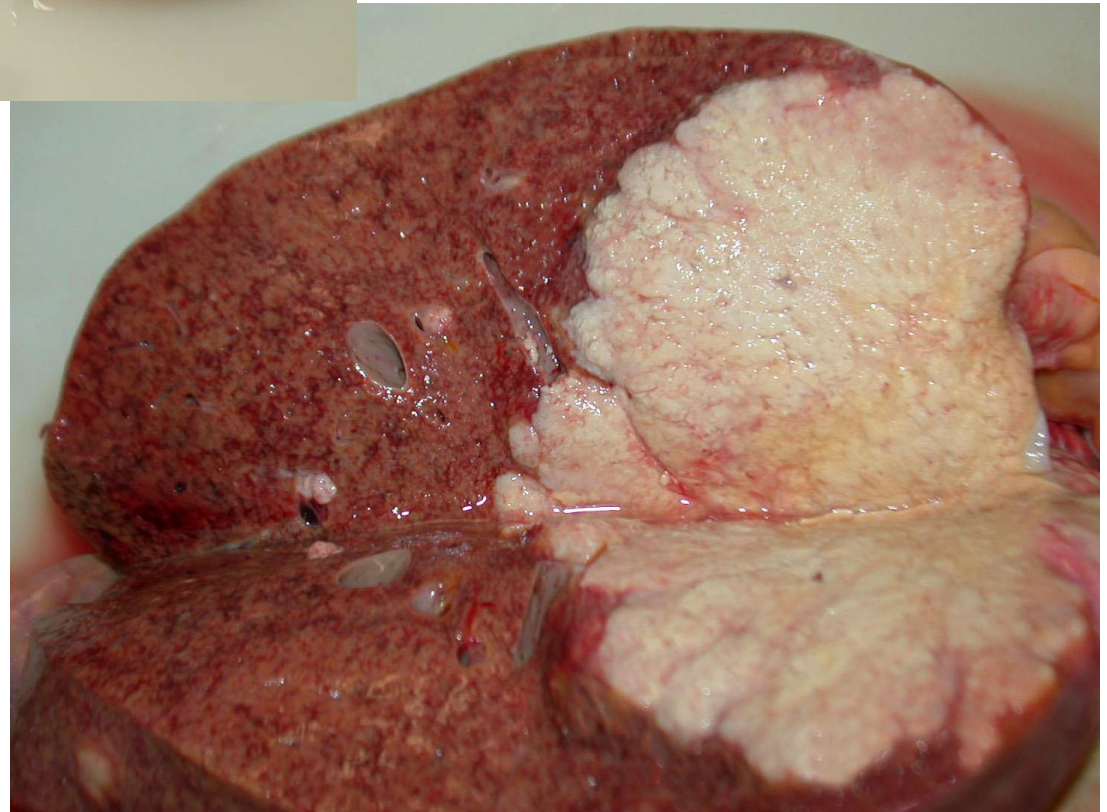
Metastasis lymphoglandulae

Metastasis
lymphoglandulae
(carcinoma
planocellulare)

Metastasis hepatis

Metastasis hepatis (adenocarcinoma)

